

خطِ پولُسِ بَلَدِه ایماندارای رُوم

دُعا-و-سلام

۱ از طرفِ پولُس، غُلامِ عیسیٰ مسیح که
کُوی شد تا رَسولِ بَشَه و جدا شد بَلَدِه
اِعْلانِ خوشخبری خُدا ۲ که خُدا پیش از پیش
از طَرِیقِ اَنْبِیایِ خُو دَ نَوشته های مُقَدَّس وعده
کُدد. ۳ ای خوشخبری دَ بارِه باچِه شی آسته که
اُو دَ مُطابِقِ جِسم از نسلِ داوود پیدا شد ۴ و قد
قُدرت دَ مُطابِقِ رُوحِ اَلْقُدس دَ وَسِیلَه دُوباره
زنده شدو از مُرده‌ها «باچِه خُدا» معرفی شد،
یعنی مَولایِ مو عیسیٰ مسیح. ۵ دَ وَسِیلَه ازو
مَوفِیض یافتی و رَسولِ شُدی تا از مینکلِ تمام

مِلَّتْ هَا مَرْدُمْ رَه بَخَاطِرِ نَامِ اَزُو دَعْوَتِ كُنِي كِه
 اِطَاعَتِ كَدِه اِيْمَانِ بِيْرَه ٦ كِه شُمُو اَم دَ مِيْنَكَلِ
 اَزُوا كُوِي شُدِه هَايِ عِيْسِيْ مَسِيْحِ اَسْتِيْد. ٧ بَلْدِه
 تَمَامِ عَزِيْزَايِ خُدا كِه دَ شَارِ رُوْمِ اَسْتِيْد وَ كُوِي
 شُدِيْد تا مُقَدَّسِيْن بَشِيْد: فَيْض وَ سَلَامَتِيْ اَز
 طَرَفِ آتِه مَوْ خُدا وَ مَوْلَايِ مَوْ عِيْسِيْ مَسِيْحِ
 نَصِيْبِ شُمُو شُنِه.

شَوْقِ وَ عِلَاقَه پُوْلُسِ بَلْدِه دِيْدُوْنِ اِيْمَانْدَارَايِ رُوْمِ

٨ دَ قَدَمِ اوَّلِ، خُدايِ خُو رَه دَ وَسِيْلِه عِيْسِيْ
 مَسِيْحِ بَخَاطِرِ پِگِ شُمُو شُكْر-وَ-سِيْپَاسِ مَوْگَمِ،
 چُوْنِ اِيْمَانِ شُمُو دَ سِرَاسِرِ دُنْيَا مَشْهُورِ شُدِه.
 ٩ خُدايِ كِه مَا او رَه قَدِ رُوْح-وَ-رَوَانِ خُو دَ وَسِيْلِه
 اِعْلَانِ خُوْشْخَبْرِيْ بَاچِه شِيْ خِدْمَتِ مَوْنَمِ، شَاهِدِ
 مِه اَسْتِه كِه مَا شُمُو رَه هَمِيْشِه يَادِ كَدِه ١٠ دَ دُعَا
 هَايِ خُو هر وَخْتِ دِرْخَاسْتِ مَوْنَمِ كِه بِلَاخِرِه اَز
 يَگُو طَرِيْقِ كَامِيَابِ شُنَمِ تا اَكِه خَاسْتِ خُدا بَشِه دَ
 پِيْشِ شُمُو بِيْيِمِ. ١١ چُوْنِ كَلُو شَوْقِ دَرْمِ كِه شُمُو

ره بِنِگَرُم تا تُحْفِه رُوحانِی ره دَز شُمُو بَرَسَنُم که
 شُمُو قَوِی شُنید؛ ^{۱۲} یعنی تا یِگجای دَ و سِیلِه
 ایمانِ یِگدِیگِه خُو تَشوِیق شُنِی، ام مه و ام شُمُو.
^{۱۳} آی بَرارو، ما نَمیخائِم که شُمُو بے خِبر بَشید،
 ما بارها قَصَد کُدم که دَ پِیش شُمُو بیِیم، مگم تا
 آلی ره یِگو چِیز مانِع اَمَدون مه شُدِه. ما میخائِم
 که دَ مینکلِ از شُمُو ام یِگو ثَمَر دَشته بَشُم، اَمُو
 رَقم که دَ مینکلِ دِیگِه مَرْدَمای غَیر یَهُود دَرُم.
^{۱۴} ما ام دَین دارِ یونانیا و بَرَبَریا اَسْتُم و ام از
 دانایو و نادانا. ^{۱۵} امزی خاطر ما کَلو شوق دَرُم
 که خوشخبری ره بَلدِه از شُمُو که دَ رُوم اَسْتید،
 ام اِعلان کَنُم.

^{۱۶} ما از اِعلانِ خوشخبری نَنگ نَدَرُم، چُون
 قُدرتِ خُدا بَلدِه نِجاتِ هر کسی اَسْتِه که ایمان
 بیره، اوّل بَلدِه مَرْدَمِ یَهُود و بعد ازو بَلدِه مَرْدَمِ
 غَیر یَهُود. ^{۱۷} چُون دَ و سِیلِه خوشخبری عَدالتِ
 خُدا بَرَمَلا شُدِه مورِه، از طَریقِ ایمان بَلدِه

ایمان؛^a اُمُو رِقْمِ کِه نُوِشْتِه شُدِه: ”شَخْصِ عَادِلِ
دَ وَسِیْلِه اِیْمَانِ زِنْدَگِیِ مُوْنِه.“

غَضَبِ خُدا دَ ضِدِ مَرْدُمایِ بے اِیْمَانِ

۱۸ غَضَبِ خُدا از عالمِ باله دَ ضِدِ تَمَامِ
بے خُدايی و شَرَاةِ کَسایِ ظَاهِرِ شُدِ کِه دَ وَسِیْلِه
شَرَاةِ خُو مانِعِ حَقِیْقَتِ مُوشِه. ۱۹ چُون چِیزِی
رِه کِه اِنْسَانِ دَ بَارِه خُدا فَاْمِیْدِه مِیْتَنِه، بَلْدِه
ازوا معلومدار آسْتِه، چَرَاکِه خُدا اُو رِه بَلْدِه
ازوا معلومدار کدِه. ۲۰ چُون چِیزایِ اَزُو کِه دِیْدِه
نَمُوشِه، یَعْنِی قُدْرَتِ اَبْدِی و ذَاتِ اِلْهِی شِی از
شُرُوعِ خَلَقْتِ عَالَمِ دَ وَسِیْلِه چِیزایِ کِه اُو جُور
کدِه بَطُورِ وَاضِحِ فَاْمِیْدِه و دِیْدِه مُوشِه؛ پَس اُونَا
بَانِه نَدْرِه. ۲۱ چُون اِگْرِچِه اُونَا خُدا رِه شِنَخْتِ،
وَلِے اُو رِه بَحِیْثِ خُدا اِحْتِرَامِ نَکَد و از شِی

^a ۱:۱۷ از طَرِیْقِ اِیْمَانِ دَ عِیْسِی مَسِیْحِ مَرْدُمِ دَ پِیْشِ خُدا
عَادِلِ حِسَابِ مُوشِه و اِیْمَانِ یِگِ اِیْمَانِدَارِ مِیْتَنِه بَلْدِه رُشْدِ
اِیْمَانِ دِیْگِه اِیْمَانِدَارَا تَاثِیْرِگُذَارِ بَشِه.

شکرگزاری نکد، بلکه د خیالات خُو باطل شد
و دل های نادان ازوا تریک شد. ۲۲ اونا ادعا
مُوکد که دانا آسته، مگم لَوڈه شد ۲۳ و جلال
خُدای نیست ناشدنی ره قد بُت های که همشکل
انسان نیست شدنی یا مُرغکو یا چارپایا و یا
خزندگو بود، تبدیل کد.

۲۴ امزی خاطر خُدا اونا ره د وسیله شهواتِ دل
های ازوا د ناپاکی تسلیم کد تا د مینکلِ خودون
خُو جسمای خُو ره بے حرمت کُنه؛ ۲۵ اونا
حقیقتِ خُدا ره قد دروغ تبدیل کد و چیزای
خَلق شده ره د جای خالقِ عبادت و خدمت کد،
د حالیکه تنها خُدا تا ابد لایق ستایش آسته.
آمین.

۲۶ امزی خاطر خُدا اونا ره د هوس های
شرم آورِ ازوا تسلیم کد. حتی خاتونوی ازوا
رابطه جنسی طبیعی ره د غیر طبیعی تبدیل
کد. ۲۷ و د عینِ رقم مردا ام رابطه جنسی
طبیعی ره قد خاتونو ایله کده د آتیشِ شهوت

بلده یگدیگه خُو در گِرفت. مرد قد مرد مُرتکب
 اعمالِ شرم‌آور شد و دَ وجود خُو جزای گُناه
 خُو ره دید که حقدار شی بُود. ^{۲۸} و ازی که
 اونا شناختِ خُدا ره با‌ارزش ندَنست، خُدا اونا
 ره دَ یگِ فکرِ فاسِد تسلیم کد تا کارای ره
 انجام بدیه که مُناسب نییه. ^{۲۹} اونا پُر از هر
 رقم بے عدالتی، شرارت، حرص-و-طمع و کینه
 آسته، پُر از حَسَد، قتل، نزاع، مکر و بد
 نیّتی. اونا غیبت‌گر، ^{۳۰} تهمت‌گر، از خُدا بدبُر،
 بے اَدب، مغرور، لافک و منشه شرارت آسته
 و از ایدِ آتہ-و-آبہ خُو نموشه؛ ^{۳۱} اونا لَوڈه،
 بے وِفا، بے احساس و بے رَحْم آسته. ^{۳۲} باوجود
 که اونا حُکمِ خُدا ره میدنه که کسای که امی
 رقم کارا ره انجام میدیه سزاوارِ مرگ آسته،
 ولے اونا نَه تنها امی کارا ره مُوکنه، بلکه دَ
 کسای که انجام میدیه، آفرین ام مُوگیه.

قضاوتِ عادلانه خدا

۲
۱ پس تُو هیچ بانه نَدَری، آی آدمی که
قضاوتِ مونی، هر کسی که بشی؛ دَ
حقیقت دَ باره هر چیزی که دیگره ره قضاوتِ
مُوکُنی، تُو خود ره محکوم مونی؛ چُون تُو
که قضاوتِ مونی، خود تُو ام امو کارا ره
انجام میدی. ۲ مو میدنی که قضاوتِ خدا دَ
بله کسای که امی رقم کارا ره انجام میدیه،
برحق آسته. ۳ پس تُو آی آدمی که دَ بله انجام
دهنده های امزی کارا قضاوتِ مونی و خود
تُو ام امو چیزا ره مُوکُنی، آیا گمان مونی
که از قضاوتِ خدا دوتا کده میتنی؟ ۴ یا که
مهربانی، بُردباری و صبرِ بے اندازه ازو ره ناچیز
حساب مونی؟ آیا تُو نَموفامی که مهربانی خدا
تُو ره سون توبه هدایتِ مونه؟ ۵ لیکن بخاطرِ
کله شخی و دِلِ ناتوبه خُو تُو بلده خُو غَضَبِ
ذخیره مونی بلده روزِ غَضَبِ وختیکه قضاوتِ

عادلانه خدا ظاهر موشه. ^۶ چون خدا دهر کس مطابق اعمال شی اجرا جزا میدیه: ^۷ د کسای که قد صبر-و-حوصله کار نیک انجام دده د طلب جلال و عزت و زندگی از بین نرفتنی آسته، خدا زندگی ابدی میدیه؛ ^۸ لیکن کسای که خودخاه آسته و از حقیقت اطاعت نمونه، بلکه از شرارت، بلده ازوا قار و غضب مقرر آسته. ^۹ مصیبت و پریشانی بلده جان هر انسانی آسته که کار بد کنه، اول بلده یهود، بعد ازو بلده غیر یهود، ^{۱۰} لیکن بلده هر کسی که کار نیک کنه جلال، عزت و آرامش آسته، اول بلده یهود، بعد ازو بلده غیر یهود، ^{۱۱} چون خدا از کس طرفداری نموکنه.

^{۱۲} تمام کسای که بدون شریعت گناه کده، امچنان بدون شریعت نابود موشه و تمام کسای که د قید شریعت گناه کده، د وسیله شریعت قضاوت موشه. ^{۱۳} چون کسای که شریعت ره میشنوه د نظر خدا عادل حساب نموشه،

بلکه کسای که شریعت ره دَ جای میره، عادل حساب موشه. ^{۱۴} وختی مردُمای غیرِ یهود که شریعت ندره، احکامِ شریعت ره طبیعتاً دَ جای میره، اونا باوجودِ که شریعت ندره، خودون شی بلده خویگ شریعت آسته. ^{۱۵} اونا نشو میدیه که مَقَرَّاتِ شریعت دَ دل های ازوا نوشته یه و وجدانِ ازوا دَ ای باره شاهدی میدیه، چراکه فِکرای ازوا یا اونا ره ملامت مَوکُنه یا ازوا دِفاع مونه. ^{۱۶} دَ مُطابِقِ خوشخبری که ما اعلان مومم، ای کار دَ روزی رُخ میدیه که خدا فِکرای تاشه انسان ها ره دَ وَسِیلَه عیسیٰ مسیح قضاوت مَوکُنه.

یهودیا و شریعت

^{۱۷} پس اگه تُو خود ره یهود مَوگی و دَ شریعت تکیه مونی و دَ باره رابِطَه خُو قد خدا لاف میزنی، ^{۱۸} تُو که خاست-و-اراده ازو ره میدنی و چیزای بهترین ره اِنْتِخاب مونی، چراکه از

شریعتِ هِدَايَتِ گِرِفْتَسے، ^{۱۹} و یقینِ دَری کہ بَلَدِہ
 کورا راہنُما اَسْتی و بَلَدِہ کَسای کہ دَ تَرِیکِی
 اَسْتہ نُور، ^{۲۰} تُو کہ اِصْلَاحِ کُنْدِہ جَاهِلَا اَسْتی
 و مَعْلِمِ اَدْمای نَارَسِیدِہ^a و دَ شَرِيعَتِ صُورَتِ
 مَعْرِفَتِ و حَقِيقَتِ رِہ دَری، ^{۲۱} و تُو کہ دِیگَرِو
 رِہ تَعْلِیمِ مِیدِی، چِرا خُودِ رِہ تَعْلِیمِ نَمِیدِی؟ تُو
 کہ دَ ضِدِ دُزِی وِعَظِ مُونِی، چِرا خُودِ تُو دُزِی
 مُونِی؟ ^{۲۲} تُو کہ مُوگِی، کَس بایدِ زِنَا نَکْنہ، چِرا
 خُودِ تُو زِنَا مُوگِنِی؟ تُو کہ اَز بُتِ هَا نَفَرَتِ دَری،
 چِرا بُتِ خَانِہ هَا رِہ غَارَتِ مُونِی؟ ^b ^{۲۳} تُو کہ دَ
 بارِہ شَرِيعَتِ لَافِ مِیَزِنِی، چِرا قَدِ مِیدِہ کَدُونِ
 شَرِيعَتِ دَ خُدا بے اِحْتِرَامِی مُونِی؟ ^{۲۴} چُونِ اُمُو
 رِقْمِ کہ نَوِشْتِہ شُدِہ: ”بِخَاطِرِ اَز شُمو دَ ضِدِ نَامِ
 خُدا دَ مِینکَلِ مَرْدُمِ غَیْرِ یَهُودِ کُفْرِگُوبِی مُوشِہ.“

^a ۲:۲۰ دَ جَایِ «اَدْمای نَارَسِیدِہ» دَ زِیونِ یُونَانِی

«بِچِکِیچَا» نَوِشْتِہ یِہ. ^b ۲:۲۲ یَعْنِیِ «چِرا اَز کَارِوَبَارِ

قَدِ خِدْمَتِگَارِیِ بُتْخَانِہ فَایِدِہ کَلُو دَ دِسْتِ مِیرِی؟»

۲۵ اگہ شریعت رہ دَ جای بیری، ختنہ سُدو
 فایدمند آستہ؛ ولے اگہ شریعت رہ میدہ کُنی،
 ختنہ تُو مِثِلِ ناختنگی مُوشہ. ۲۶ پس اگہ آدم
 ناختنہ احکامِ شریعت رہ دَ جای میرہ، آیا
 ناختنگی ازو ختنہ حسابِ نموشہ؟ ۲۷ امو کسی
 کہ جسماً ختنہ نَشُدہ، ولے شریعت رہ دَ جای
 میرہ، تُو رہ محکومِ مُونہ، تُو رہ کہ نوشتہ
 شریعت و ختنہ دَری، مگم شریعت رہ میدہ
 مونی. ۲۸ چُون اُو کہ دَ ظاہرِ یهودی آستہ،
 یهودی حقیقی نییہ و نہ ام ختنہ ظاہری کہ دَ
 جسمِ آستہ، ختنہ حقیقی یہ، ۲۹ بلکہ یهودی
 حقیقی کسی آستہ کہ دَ باطنِ یهودی یہ و
 ختنہ حقیقی امو آستہ کہ دَ قلب دَ وسیلہ روح
 انجام شدہ، نہ دَ مُطابِقِ نوشتہ شریعت. امی
 رقم شخص نہ دَ وسیلہِ انسان، بلکہ دَ وسیلہ
 خدا تعریف-و-توصیفِ مُوشہ.

وفاداری خُدا

۳
 ۱ پس فایده یهود بودو چی آسته؟ یا ختنه
 شدو چی آرزش دره؟ ۲ آلبته کلو آرزش
 دره از هر نگاه: اول ای که کلام خُدا د یهودیا
 امانت دده شد. ۳ اگه بعضی ازوا بے وفا بود،
 چی؟ آیا بے وفایی ازوا وفاداری خُدا ره باطل
 مونه؟ ۴ هرگز نه! بلکه خُدا راستگوی آسته،
 ولے پگِ انسانا دروغگوی؛ امو رقم که نوشته
 شده:

”تاکه تُو دَ توره های خُو برحق ثابت شنی

و دَ قضاوت خُو پیروز شنی.“ †

۵ لیکن اگه بے عدالتی ازمو عدالتِ خُدا ره نشو
 میدیه، چی بگی؟ آیا بگی خُدا بے انصاف آسته
 وختیکه غَضَب مونه؟ - ما دَ طریقَه انسان توره
 موگیم؛ ۶ هرگز نه! دَ ای صورت، خُدا چطور

† ۳:۴ زبور. ۵۱:۴

میتنه که دنیا ره قضاوت کنه؟ ^۷ اگه دروغگویی
 ازمه دَ مُقَابِلِ راستی خُدا باعثِ مُوشه که
 بزرگی-و-جلالِ ازو کلو شنه، پس چرا ما هنوز
 دَ عِنوانِ گناهکار محکومِ مُوشم؟ ^۸ اگه ای
 حقیقتِ دَره چرا نگی، امو رقم که بعضی کسا
 دَ بِلَه ازمو تُهَمَت کده که مو مُوگی: ”ببید که
 بدی کنی تا نیکی دَ وجودِ ببیه؟“ محکومِ شُدونِ
 ازوا مُنصِفانه آسته.

هیچ کس دَ حُضُورِ خُدا نیک حساب نُمُوشه

^۹ پس چی بگی؟ آیا مو یهودیا از دیگر و کده
 خُوبترِ آستی؟ هرگز نه! چون مو پیشترِ دَلیلِ
 اُردی که ام یهودیا و ام غیرِ یهودیا دَ بِنَدِ گناه
 آسته. ^{۱۰} امو رقم که نوشته یه:

”هیچ کس عادل نیسته، حتی یگ

نفر ام نه.

^{۱۱} هیچ کس نییه که بفامه

و هیچ کس نیسته که دَ طَلَبِ خُدا بشه.

۱۲ پگ گمراه شده، اونا قتی

بے ارزش شده؛

هیچ کس نیسته که کار نیک انجام بدیه،

حتی یگ نفر ام نه.

۱۳ ”کٹوک ازوا مثل قبر واز آسته

و اونا قد زبونای خو بازی میدیه.

”د زبر لبای ازوا زار کبچه مار آسته.

۱۴ ”دان ازوا پُر از لعنت و تلخی آسته.

۱۵ ”پایای ازوا بلده ریختندون خون

تیز آسته؛

۱۶ تباهی و بدبختی راه-و-کار ازوا آسته

۱۷ و راه صلح-و-سلامتی ره نمیدنه.

۱۸ ”ترس خدا د پیش چیمای ازوا نییه.

۱۹ آلی مو میدنی، هر چیزی که شریعت مَوگیه

بلده کسای مَوگیه که د بند شریعت آسته تا هر

دان بسته شنه و تمام دُنیا د پیش خدا حساب ده

بشه. ۲۰ چون هیچ انسان قد اجرا کدون کارای

شریعت دَ نظرِ خُدا عَادِلِ حِسَابِ نَمُوشِه، چراکه
دَ وَسِیْلِه شَرِیْعَتِ شِنَاخْتِ گُناهِ حَاصِلِ مُوشِه.

عدالت دَ وَسِیْلِه اِیْمَان

۲۱ مگم آلی جدا از شریعت، عدالتِ خُدا بَرَمَلَا
شُدِه، اَمُو رَقَم که خودِ شریعت و پیغمبرا شاهدی
میدیه؛ ۲۲ و عدالتِ خُدا دَ وَسِیْلِه اِیْمَان دَ عِیْسَى
مسیح بَلَدِه تمامِ کسای آسته که ایمان میره.
چُون دَ بَیْنِ اِنْسَانِ هَا هِیچ فِرَق و جُود نَدَرِه،
۲۳ چراکه پگ گُناهِ کَدِه و از بُزْرگی-و-جَلالِ
خُدا دُور مَنَدِه، ۲۴ مگم دَ وَسِیْلِه فِیضِ خُدا
مُفْت-و-رَايگانِ عَادِلِ حِسَابِ مُوشِه، دَ وَاَسِطِه
فِدِیَه که دَ مَسِیْحِ عِیْسَى و جُود دَرِه. ۲۵ خُدا اُو
رِه بَحِیْثِ کِفَارِه گُناهِ پِیْشِ کَدِ که خُونِ شِی رِیخْتِه
شُنِه و از طَرِیْقِ اِیْمَانِ دَزُو بَخْشِشِ گُناهِ حَاصِلِ
شُنِه تا خُدا عَدَالْتِ خُو رِه نِشُو بَدِیَه. اُو بَخَاطِرِ
بُرْدَبَارِیِ اِلْهِیِ خُو از گُناهای که سابقِ اِنْجَامِ
شُدِه بُوْد، تیر شُد ۲۶ تا عَدَالْتِ خُو رِه دَ زَمَانِ

حاضر نشو بدیه و ثابت کُنه که او عادل آسته
و کسای ره که د عیسیٰ ایمان میره، ام عادل
حساب مونه.

۲۷ پس آیا بلده افتخار کدو جای آسته؟ نه، از
بین رفته. د وسیله کدم شریعت؟ آیا د وسیله
شریعت اعمال؟ نه، بلکه د وسیله شریعت
ایمان. ۲۸ چون مو دزی عقیده آستی که یگ
انسان د وسیله ایمان، جدا از کارای شریعت
عادل حساب موشه. ۲۹ آیا خدا تنها خدای
یهودیا آسته؟ خدای غیر یهودیا ام نییه؟ البته که
از غیر یهودیا ام آسته، ۳۰ چراکه خدا یگ آسته
و او ختنه شده ها ره از روی ایمان عادل حساب
مونه و ناختنه ها ره د وسیله ایمان. ۳۱ پس آیا
مو شریعت ره د وسیله ایمان باطل مونی؟ هرگز
نه! بلکه مو شریعت ره استوار موکنی.

ابراهیم دَ وِسیله ایمان عادلِ حساب شد

۴
۱ پس چیزخیل ره بگی که ابراهیم پیدا
کد، امو که دَ مُطابقِ جسمِ بابَه کلون مو
آسته؟ ۲ اگه ابراهیم دَ وِسیله اعمالِ خو عادلِ
حساب موشد، اُو یگو چیز میدشت که دَ باره
شی افتخار کُنه، مگم نه دَ پیشِ خدا. ۳ چون
نوشتیه مُقدّس چی مَوگیه: ” ابراهیم دَ خدا ایمان
اُورد و ای بلده ازو یگ عملِ عادلانه حساب
شد. ” ۴ بلده کسی که کار مونه، مُزد شی تحفه
حساب نموشه، بلکه حق شی حساب موشه.
۵ مگم کسی که کار نمونه، بلکه دَ خدای ایمان
میره که مردمِ بے خدا ره عادلِ حساب مونه،
ایمانِ ازو بلده شی عدالتِ حساب موشه. ۶ امو
رقم که داوود ام نیکبختی کسی ره ذکر مونه
که خدا اُو ره جدا از اعمالِ شی عادلِ حساب
مونه، اُو نوشته مونه:

۷ "نیک دَ بَخْتِ کسای که خطاهای

ازوا بخشیده شد

و گناهای ازوا پوشنده.

۸ نیک دَ بَخْتِ کسی که خُداوند گُناه ازو

ره دَ حساب شی نمیره. †

۹ آیا امی نیکبختی تنها بلده ختنه شده ها

اعلان شد یا بلده آدمای ناختنه^a ام؟ چون

مو گفتی که ایمانِ ابراهیم بلده ازو یگ عمل

عادِلانه حساب شد. ۱۰ پس چی وخت حساب

شد؟ وختیکه ختنه شدد یا وختیکه ناختنه بود؟

ای کار بعد از ختنه شدو نه، بلکه پیش از

ختنه شدو رُخ دَد. ۱۱ او نشانی ختنه ره یافت تا

یگ مُهر بَشه بلده امزو عدالت که او دَ وسیله

ایمان خُو دَ وختِ ناختنه گی دَشت. پس ابراهیم

^a ۴:۹ «ختنه شده ها» یعنی «یهودیا» و «آدمای ناختنه»

یعنی «مردمای غیر یهود.»

† ۴:۸ زبور ۲۰-۱:۳۲

بابه کلونِ تمامِ کسای جور شد که بدونِ ختنه
شدو ایمان میره تا ایمانِ ازوا ام بلده ازوا عدالت
حساب شنه. ۱۲ او امچنان بابه کلونِ ختنه شده
ها جور شد که اونا نه تنها ختنه شده، بلکه د
راهِ امزو ایمان قدم میزنه که بابه کلون مو ابراهیم
پیش از ختنه شدو دشت.

۱۳ چون وعده که بلده ابراهیم و اولاده شی دده
شد که وارثِ دنیا موشه از طریقِ شریعت نبود،
بلکه از طریقِ عدالتی که د وسیله ایمان حاصل
موشه. ۱۴ چون اگه کسای که تابع شریعت
آسته وارث بشه، ایمان بے فایده آسته و وعده
ام باطل. ۱۵ چون ناطاعتی از شریعت غصب
میره، مگم جایی که شریعت وجود ندره، د
اونجی ناطاعتی ام وجود ندره.

۱۶ د امزی دلیل وعده از راه ایمان حاصل
موشه تا د مطابقِ فیض بشه و بلده تمام اولاده
ابراهیم تضمین شنه، نه تنها بلده کسای که
تابع شریعت آسته، بلکه امچنان بلده کسای

که شریکِ ایمانِ ابراهیم آسته، چُون او آته پگ
 مو آسته، ۱۷ امو رقم که نوشته یه: "ما توره
 بابه کلونِ ملتِ های کلو جور کدیم." "دَ حُضُورِ
 خُداي که ابراهیم دزشی ایمان آورد، ایمان مِهْم
 آسته، دَ حُضُورِ امزو که مُرده ها ره زنده مونه
 و چیزای ره که هیچ وجود ندره، دَ وجود میره.
 ۱۸ او دَ حالیکه ناامید بود امید کده ایمان آورد
 تا بابه کلونِ ملتِ های کلو شنه؛ امو رقم که
 گفته شد: "اولاده تو اینی رقم کلو موشه." †
 ۱۹ او دَ ایمان خُو ضعیف نشد، باوجود که دَ
 جسم خُو نظر کد که مُرده آلی بود، چُون او تقریباً
 صد ساله بود؛ و رَحِمِ مُرده ساره ام ایمانِ ازو ره
 ضعیف نکد. ۲۰ او دَ وعده خُدا شک نکد که
 بے ایمان شنه، بلکه دَ ایمان خُو قوی شده خُدا ره
 حمد-و-ثنا گفت ۲۱ و یقینِ کامل دشت که خُدا
 چیزی ره که وعده کده او قُدرتِ پوره کدون شی

† ۱۸:۴ پیدایش ۵:۱۵

ره ام دَره. ۲۲ امزی خاطر ایمانِ ازو «بلدِه شی
 یگ عملِ عادلانه حساب شد.» † ۲۳ لیکن امی
 عبارتِ «بلدِه شی حساب شد» تنها بلدِه ازو
 نوشته نشد، ۲۴ بلکه بلدِه ازمو ام نوشته شد.
 ای عدالت بلدِه ازمو ام حساب موشه که مو د
 خدای ایمان دَره که مَولای مو عیسی ره از
 مُرده‌ها دُوباره زنده کد. ۲۵ مَولا عیسی بخاطرِ
 گناهای ازمو دَ مَرگ تسلیم شد و بخاطرِ عادل
 حساب شُدونِ ازمو دُوباره زنده شد.

صُح-و-آشتی قد خُدا

۱ پس بخاطرِ که مو از طریقِ ایمان عادل
 حساب شُدی، مو قد خُدا دَ وسیله مَولای
 خُو عیسی مسیح دَ صُح-و-آشتی آستی. ۲ مو د
 وسیله ازو و از طریقِ ایمان دَ فیضی دسترسی
 پیدا کدی که فعلاً دَز شی اُستوار آستی. مو

† ۲۲:۴ پیدایش. ۶:۱۵

دَ اُمیدی که بَلدِه شَرِیک شُدو دَ بزرگی-و-جلالِ
 خُدا دَری اِفْتخارِ مُونی؛ ^۳ نَه تنها دَ امزی، بَلکه
 دَ رَنج ها-و-مُصِیبت های خُو ام اِفْتخارِ مُونی،
 چُون مو مِیَدنی که رَنج-و-مُصِیبت پایداری ره دَ
 وُجودِ میره؛ ^۴ پایداری، باطنِ مو ره قوی مونه
 و باطنِ قوی، اُمید ره دَ وُجودِ میره ^۵ و امی
 اُمید، مو ره شرمندِه نَمونه، چراکه مُحَبَّتِ خُدا
 دَ وَسِیْلِه رُوحِ اَلْقُدْسِ که دَز مو دَدِه شُدِه، دَ
 دِل های مو ریختندِه شُدِه. ^۶ چُون وختیکه مو
 هنوز بیچاره بُودی، مَسِیح دَ زَمَانِ تَعِیْنِ شُدِه
 بَلدِه مَرْدُمای بے خُدا جان دَد. ^۷ دَ حَقِیْقَتِ غَدْرِ
 کَم واقِع مَوشِه که کس جان خُو ره بخاطرِ یگ
 اَدَمِ عَادِلِ بَدِیِه، اِگَرچِه اِمکانِ دَرِه که بخاطرِ اَدَمِ
 نِیکِ یَگُو کس جُرأت کُنِه که جان خُو ره بَدِیِه.
^۸ مَگَم خُدا مُحَبَّتِ خُو ره بَلدِه اَز مو دَ اِیْنی طَرِیْقِه
 ثابِت کد، دَ حَالِیکِه مو هنوز گُناهِکار بُودی
 مَسِیح بَلدِه مو مُرد. ^۹ پَس اَلی که مو دَ وَسِیْلِه
 خُونِ اَزو عَادِلِ حِسَابِ شُدی، چِیْقَس کَلوْتَر مو دَ

وسیلہ خودِ ازو از غَضَبِ خُدا نِجات پَیدا مونی! ۱۰
 چُون اگہ وختیکہ مو دُشمنونِ خُدا بُو دی دَ
 وسیلہ مَرگِ باچہ شی قد ازو آشتی دَدہ شُدی،
 پس آلی کہ قد ازو آشتی آستی، چِیقَس کَلوتر دَ
 وسیلہ زندگی ازو نِجات پَیدا مونی! ۱۱ نہ تنہا
 امِیقَس، بَلکہ مو دَ بِلہ خُدا ام دَ وسیلہ مَولای
 مو عیسیٰ مَسیحِ اِفْتخارِ مونی کہ تَوَسُطِ ازو
 مو فِعلاً صُلاح-و-آشتی دَرے.

آدم و مسیح

۱۲ پس، امُو رقم کہ از طَریقِ یگِ اِنسان گُناہ
 دَ دُنیا داخِل شُد و دَ وسیلہ گُناہ مَرگِ اَمَد، دَ
 امزُو رقم مَرگِ دَ پَگِ اِنسان ها تِیت شُد، چَراکہ
 پَگِ گُناہ کد. ۱۳ دَ حَقِیقَتِ گُناہ پِیش از شَریعت
 دَ دُنیا وِجُود دَشت، مَگم گُناہ حِسابِ نَمُوشہ دَ
 جایی کہ شَریعت نَبَشہ. ۱۴ ولے مَرگِ از زَمانِ
 اَدَم تا زَمانِ مَوسٰی حُکمرانی کد، حَتّٰی دَ بِلہ

کسای که گناه های ازوا رقمِ خطای آدم نبُود؛
آدم نمونه کسی بُود که دَ آینده میمد.

۱۵ مگم نعمتِ خُدا رقمِ خطا نییه. چُون اگرچه
غدر کسا دَ وسیله خطای یگِ انسان مُرد، ولے
چیقَس کلوتر فیضِ خُدا و نعمتی که دَ وسیله
فیضِ یگِ انسان، یعنی عیسیٰ مسیح آمد،
پریمو نصیبِ غدر کسا شد. ۱۶ و نتیجه امزی
نعمت رقمِ نتیجه گناه امزو یگِ انسان نییه.
چُون قضاوتِ یگِ خطا محکومیت ره اُورد،
مگم نعمت بعد از خطاهای کلو آمده عادل شدو
ره اُورد. ۱۷ چُون اگه بخاطرِ خطای یگِ انسان،
مرگ از طریقِ امزو یگِ انسان حکمرانی کد،
یقیناً کسای که فیض و نعمتِ عادل شدو ره
بے اندازه دَ دست میره، کلوتر دَ زندگی خو دَ
وسيله امزو یگِ انسان، یعنی عیسیٰ مسیح
حکمرانی مونه.

۱۸ پس امو رقم که یگِ خطا باعثِ محکومیتِ
پگِ انسان ها شد، امو رقم یگِ عملِ عادلانه

باعِثِ عَادِلٍ شُدُو و زِندَگِی پَگِ اِنِسانِ هَا شُد.
 ۱۹ چُونِ اُمُو رَقْمِ کِه دَ و سِیْلِه نَا اِطَاعَتِی یِگِ
 اِنِسانِ غَدَرِ کِسا گُناهِکَارِ شُد، اُمُو رَقْمِ دَ و سِیْلِه
 اِطَاعَتِ یِگِ آدَمِ غَدَرِ کِسا عَادِلِ حِسابِ مُوشِه.
 ۲۰ شَرِیْعَتِ دَ و جُودِ اَمَدِ تا خَطَا کَلُو شُنِه، لِیکنِ
 جایی کِه گُناهِ کَلُو شُد، فِیضِ امِ بے اِنْدازِه کَلوترِ
 شُد ۲۱ تا اُمُو رَقْمِ کِه گُناهِ دَ و سِیْلِه مَرگِ
 حُکْمَرانی کَد، اُمُو رَقْمِ فِیضِ امِ دَ و سِیْلِه عَدالتِ
 حُکْمَرانی کُنِه و موره دَ و سِیْلِه مَوْلایِ موعِیسیٰ
 مَسِیحِ سُونِ زِندَگِی اَبَدِی بُرِه.

مُردو و زِندِه شُدو قد مَسِیحِ

۶ ^۱ پَسِ چِی بُوگی؟ اِیا گُناهِ کَدِه بوری تا
 فِیضِ پَرِیمو شُنِه؟ ^۲ هَرگِزِ نَه! مو کِه
 بِلدِه گُناهِ مُردِی، چَطورِ مِیْتَنی کِه هِنوزِ دَزشی
 زِندَگِی کُنی؟ ^۳ اِیا نَمِیدنِید کِه پَگِ اَزمو کِه
 دَ نَامِ مَسِیحِ عِیسیٰ غُسلِ تَعْمِیدِ گِرِفْتِی، دَ
 حَقِیْقَتِ دَ نِشانِی مَرگِ اَزو غُسلِ تَعْمِیدِ گِرِفْتِی؟

۴ پس مو دَ وَسِيْلَهٗ غُسْلٍ تَعْمِيْدٍ دَ نَشَانِي مَرِّگِ،
 قَدْ اَزُو دَفْنِ شُدِي تَا اْمُو رَقْمِ كِه مَسِيْحِ دَ وَسِيْلَهٗ
 بَزْرُگِي-و-جَلَالِ اٰتِهٖ اَسْمَانِي اَز مُرْدَهٗ هَا دُوْبَارَهٗ
 زِنْدَهٗ شُد، اْمُو رَقْمِ مَوْ اَمِ دَ يَكِ زِنْدَگِي نَوِ قَدَمِ
 بَزْنِي. ۵ چُون اگِه مَوْ دَ نَشَانِي مَرِّگِ اَزُو قَدْ اَزُو
 يَكْجَايِ شُدِي، يَقِيْنًا مَوْ دَ وَسِيْلَهٗ دُوْبَارَهٗ زِنْدَهٗ
 شُدُونِ شِي اَمِ قَدْ اَزُو يَكْجَايِ مَوْشِي. ۶ مَوْ اِي
 رَهٗ مِيْدَنِي كِه اِنْسَانِ كُهْنِهٖ كِه دَ وُجُوْدِ مَوْ بُود،
 قَدْ اَزُو دَ صَلِيْبِ مِيخْكُوبِ شُد تَا جِسْمِ كُنَاهَكَارِ
 مَوْ نَابُوْدِ شُنَهٗ و مَوْ دِيْگِهٖ غُلَامِي كُنَاهِ رَهٗ نَكْنِي.
 ۷ چُون هَر كَسِي كِه مُرْدَهٗ، اَز كُنَاهِ اَزَادِ شُدَهٗ.
 ۸ پَس اگِه مَوْ قَدْ مَسِيْحِ مُرْدِي، مَوْ اِيْمَانِ دَرِي
 كِه قَدْ اَزُو زِنْدَگِي اَمِ مَوْنِي، ۹ چَرَاكِهٖ مَوْ مِيْدَنِي،
 مَسِيْحِ كِه اَز مُرْدَهٗ هَا دُوْبَارَهٗ زِنْدَهٗ شُدَهٗ، اُو دِيْگِهٖ
 هَر كَزِ نَمُوْمَرَهٗ و مَرِّگِ دِيْگِهٖ دَ بَلَهٗ اَزُو حَاكِمِ نَبِيَهٗ.

۱۰ چون دَ مَرگی که اُو مُرد، اُو بَلدِه گُناه^a یگ
 دَفعه بَلدِه همیشه مُرد؛ لیکن دَ زِندگی فِعلی
 خُو، بَلدِه خُدا زِندگی مُونه. ۱۱ دَ امزی رقم شُمو
 ام خودون ره بَلدِه گُناه مُرده حِساب کُنید، مگم
 بَلدِه خُدا دَ وِسیله مسیح عیسی زنده.

۱۲ پس نِیلید که گُناه دَ بِلِه جِسم های از بِن
 رفتنی شُمو حُکمرانی کُنه تا شُمو از خاهِشاتِ
 نَفسانی شی اطاعت کُنید. ۱۳ اعضای جِسم خُو
 ره دَ عِنوانِ اَسبابِ شَرارتِ دَ گُناه تسلیم نَکُنید،
 بَلکه رقم کسای که از مَرگ زنده شُدِه خودون ره
 دَ خُدا تسلیم کُنید و اعضای جِسم شُمو دَ عِنوانِ
 اَسبابِ عدالتِ دَ خِدْمَتِ خُدا بَشِه. ۱۴ خُلاصه،
 گُناه نَباید دَ بِلِه شُمو حُکمرانی کُنه، چراکه شُمو
 تابع شریعت نِیستید، بَلکه تابع فِیض اَسْتید.

a ۱۰:۶ آدم و حوا خودون ره دَ گُناه سَودا کد و بخاطرِ
 ازوا تمامِ بَشَر گُناهکار شُد، لیکن مسیح جِسم خُو ره دَ
 عِنوانِ فِدیِه دَ گُناه دَد تا تمامِ بَشَر ره بازخِرد کُنه.

۱۵ پس چی بُگی؟ آیا گناه کُنی بخاطری که
 تابع شریعت نیستی، بلکه تابع فیض آستی؟
 هرگز نه! ۱۶ شُمو میدنید که وختی خودون ره د
 یگو کس بحیثِ غلامِ فرمانبردار تسلیم مُونید،
 شُمو غلامِ امزو کس موشید که از شی اطاعت
 مُونید، چی غلامِ گناه که سون مرگ موبره، چی
 غلامِ اطاعت که سون عدالت-و-نیکی موبره.
 ۱۷ مگم خدا ره شکر که اگرچه شُمویگ زمان
 غلامای گناه بُودید، لیکن آلی از تی دل از
 اصولِ امزو تعلیمِ اطاعت مُونید که دز شی
 سپرده شدید ۱۸ و از بندِ گناه آزاد شده غلامای
 عدالت-و-نیکی شدید. ۱۹ ما بخاطرِ ضَعْفِ
 انسانی^a شُمو دَ طریقَه انسانی توره مَوگم. چُون
 امو رقم که شُمویگ زمان اعضای جسم خُو
 ره د غلامی ناپاکی و شرارتِ بلده شرارتِ کدو

^a ۱۹:۶ دَ جای «ضَعْفِ انسانی» دَ زبونِ یونانی «ضَعْفِ

جسم» نوشته یه.

تسليم كده بُوديد، امو رقم آلى اعضاي جسم
خو ره د غلامى عدالت-و-نيكى بلده مُقدّس
شُدو † تقديم كنيد. ۲۰ وختيکه شمو غلاماي
گناه بُوديد، از اطاعت كدون عدالت-و-نيكى
آزاد بُوديد. ۲۱ پس شمو امزو كاراي كه آلى
د باره شى شرمنده استيد، چي فايده حاصل
كديد؟ آخِر امزو كارا مرگ استه! ۲۲ ليكن آلى
كه از گناه آزاد شُديد و غلاماي خدا شُديد،
فايده كه حاصل مُونيد، شمو ره سون مُقدّس
شُدو موبره و نتيجه شى زندگي ابدى استه.
۲۳ چون مُزد گناه مرگ استه، مگم نعمتِ خدا
زندگي ابدى استه د وسيله مولاى مو مسيح
عيسى!

یگ مثال از رابطه زن-و-شوی

۱ ای برارو، آیا شمو نمیدنید -- چون ما قد
کسای توره موگیم که شریعت ره میدنه --
که شریعت تنها تا زمانی د بله انسان حکمرانی
مونه که او زنده یه؟ ۲ بطور مثال، یگ خاتون
توی کده د مطابق شریعت تا وختی د بند شوی
خو آسته که شوی شی زنده یه، و له اگه شوی
شی بمره، خاتو از بند نکاح شرعی شوی خو
آزاد آسته. ۳ پس اگه د دورون زندگی شوی
خو خاتو قد یگو مرد دیگه یگجای شنه، او
زناکار گفته موشه. لیکن اگه شوی شی بمره،
او از حکم شریعت آزاد آسته؛ اوخته اگه او قد
یگ مرد دیگه توی کنه، زناکار نییه. ۴ د عین
رقم، ای برارون مه، شمو ام د وسیله جسم
مسیح بلده شریعت مرید تا د کس دیگه تعلق
بگیرید، یعنی د امزو کسی که از مردهها دوباره
زنده شد، تا پگ مو بلده خدا ثمر بدی. ۵ چون

وختیکه مو دَ بِنْدِ جِسْمِ زِنْدَگِیِ مُوکِدی، هَوس
 های پُرگُناه که دَ وَسِیلَه شَرِیعتِ بیدار شُدُد،
 دَ اعضایِ جِسْمِ مو کار مُوکد تا بِلَدِه مَرگِ ثَمَر
 بَدیه. ۶ لیکن آلی مو از بِنْدِ شَرِیعتِ آزاد اَسْتی،
 چُون بِلَدِه چِیزی که مو ره دَ بِنْدِ خُو گِرِفْتُد مُردی
 تا دَ مُطابِقِ حَرْفِ کُهَنه شَرِیعتِ خِدْمَتگَار نَبَشی،
 بَلکِه دَ مُطابِقِ زِنْدَگِیِ نَوِ رُوح.

کش-و-گیر کدو قد گناه

۷ پس چی بگی؟ آیا شریعت گناه آسته؟
 هرگز نه! ولے ما گناه ره نَمِیْشَنخْتُم، اگه
 شریعت نَمُوبُود، چُون ما نَمِیْدَنسْتُم که طَمع
 کدو چیز خیل آسته اگه شریعت نَمُوگُفْت: ”طَمع
 نَکُو.“ ۸ لیکن گناه دَ وَسِیلَه حُکْمِ شَرِیعت
 فرصت پیدا کده هر رقم طَمع کاری ره دَ فِکْر
 ازمه دَ وُجُود اُورِد، چراکه بَدُونِ شَرِیعتِ گناه
 مُردِه یه. ۹ یگ زمان ما بَدُونِ شَرِیعتِ زِنْدِه
 بُوْدُم، مگم وختیکه حُکْمِ شَرِیعتِ اَمَد، گناه زِنْدِه

شد و ما مُردُم. ۱۰ پس اُمُو حُکم که باید بلده
 مه زندگی مُوبخشید، ثابت شد که دَ مَرگ مه
 تمام مُوشه. ۱۱ چُون گُناه دَ وَسِیلَه حُکمِ شریعت
 فرصت پیدا کده مَره بازی دَد و از طَریقِ اَزو مَره
 کُشت. ۱۲ خُلاصه، شریعت خود شی مُقَدَّس
 آسته و حُکمِ شریعت مُقَدَّس، عادِلانه و نیک.
 ۱۳ پس آیا اُمُو چیز که نیک آسته باعثِ مَرگ
 مه شد؟ هرگز نه! بلکه گُناه از طَریقِ چیزِ نیک
 باعثِ مَرگ مه شد تا گُناه بُودون شی بَرَمَلا
 شُنه و قد سُو اِسْتِفاده از حُکمِ شریعت بے اندازه
 گُناهکار شُنه.

۱۴ مو میدنی که شریعت روحانی آسته؛ مگم
 ما جِسمانی اَسْتُم و رَقْمِ غُلامِ دَ گُناه سَودا شُدیم.
 ۱۵ ما نَمُوفامُم که چیز کار مُونُم، چُون چیزی
 ره که ما میخایم، اُو ره انجام نَمیدیم، بلکه
 چیزی ره انجام میدیم که از شی بد مُوبرُم.
 ۱۶ پس اگه چیزی ره که نَمیخایم، اُو ره انجام
 میدیم، ما تصدیق مُونُم که شریعت نیک آسته.

۱۷ دَ امزی دَلیل، ما دِیگه نِیستُم که امی کار ره
 انجام میدیم، بلکه گُناهی که دَ وِجُود مه جای
 گِرِفته امی کار ره انجام میدیه. ۱۸ ما میدنُم
 که هیچ چیز نیک دَ وِجُود مه نییه، یعنی دَ
 جِسم مه؛ چُون اگِرچه خاست-و-ارادِه نیکی دَز
 مه وِجُود دَره، ولے ما نَمیتنُم که اُو ره انجام
 بدیم. ۱۹ چُون نیکی ره که میخایم، اُو ره انجام
 نَمیدیم، لیکن بدی ره که نَمیخایم، اُو ره انجام
 دَدِه مورُم. ۲۰ پس اگه چیزی ره که نَمیخایم، اُو
 ره انجام میدیم، دِیگه ما انجام دِهنده نِیستُم،
 بلکه گُناهی آسته که دَ وِجُود مه جای گِرِفته.
 ۲۱ پس ما اِصُولی ره دَ وِجُود خُو مینگرم که
 وختی میخایم نیکی انجام بدیم، بدی سرِ دِست
 مه تیار آسته. ۲۲ چُون ما از شریعتِ خُدا دَ باطن
 خُو خوشحال آستُم، ۲۳ لیکن یگ اِصُولِ دِیگه
 ره دَ اِعضای جِسم خُو مینگرم که قد شریعتی که
 فِکر مه اُو ره قَبُول دَره دَ جنگ آسته. امی اِصُول
 مَره اِسیرِ حُکمِ گُناه جور مونه که دَ اِعضای

جِسْم مه جای گِرِفْتِه. ۲۴ آه که چی یگ آدمِ
 بَدبَخْت اَسْتُمْ! کی مَرِه امزی جِسْمِ مرگبار نِجات
 مِیدیه؟ ۲۵ خُدا ره دَ وِسیله مَولای مو عیسیٰ
 مسیح شُکر-و-سِپاس! خُلاصه، ما دَ فِکْر خُو
 غُلامِ شَرِيعَتِ خُدا اَسْتُمْ، مِگَم دَ جِسْمِ خُو غُلامِ
 حُکْمِ گُناه.

زندگی دَ هِدایتِ رُوحِ خُدا

۱ پس آلی بَلدِه کسای که دَ مسیحِ عیسیٰ
 تعلقِ دَرِه، هیچ محکومیتی نیسته،
 ۲ چراکه شَرِيعَتِ رُوحِ زندگی بَخشِ دَ وِسیله
 مسیحِ عیسیٰ مَرِه از حُکْمِ گُناه و مَرگ آزاد
 کده. ۳ چُون کاری ره که شَرِيعَتِ بخاطرِ ضعیفی
 طَبِيعَتِ اِنسان نَتَنِست انجامِ بَدیه، خُدا انجام
 دَد. او باچه خُو ره دَ شَکْلِ اِنسانِ گُناهکار
 بَلدِه کِفارِه گُناه رِبی کد و گُناه ره دَ جِسْمِ
 محکوم کد ۴ تا مَقَرراتِ شَرِيعَتِ دَ وِجُودِ
 اِزمو پُوره شُنِه، دَ وِجُودِ اِزمو کسای که دَ

مُطَابِقِ خَاسِت-و-إِرَادِهِ جِسْمِ رِفْتَارِ نَمُونِي، بَلَكِه
مُطَابِقِ رُوحِ رِفْتَارِ مُونِي. ^٥ چُون كَسَاي كِه
دَ مُطَابِقِ خَاسِت-و-إِرَادِهِ جِسْمِ زِنْدَگِي مُونِه،
فِكْرَايِ اَزْوَا سُونِ چِيْزَايِ جِسْمَانِي آسْتِه، وَلِي
كَسَاي كِه دَ مُطَابِقِ رُوحِ زِنْدَگِي مُونِه، فِكْرَايِ
اَزْوَا سُونِ چِيْزَايِ رُوحَانِي آسْتِه. ^٦ فِكْرِي كِه
سُونِ خَاسِت-و-إِرَادِهِ جِسْمِ بَشِه، عَاقِبَتِ شِي
مَرِّگِ آسْتِه، مَگَمِ فِكْرِي كِه سُونِ خَاسِت-و-إِرَادِهِ
رُوحِ بَشِه، عَاقِبَتِ شِي زِنْدَگِي وَ سَلَامَتِي آسْتِه.
^٧ دَ اَمْزِي دَلِيلِ، فِكْرِي كِه سُونِ خَاسِت-و-إِرَادِهِ
جِسْمِ آسْتِه، أُو دُشْمُونِ خُدا يِه، چِرَاكِه أُو اَز
شَرِيْعَتِ خُدا اِطَاعَتِ نَمُونِه، دَ حَقِيْقَتِ نَمِيْتَنِه كِه
اِطَاعَتِ كُنِه. ^٨ پَسِ كَسَاي كِه دَ بَنْدِ جِسْمِ آسْتِه،
نَمِيْتَنِه رِضَايِ خُدا رِه حَاصِلِ كُنِه. ^٩ لِيكِنِ شُمُو
دَ بَنْدِ جِسْمِ نِيْسْتِيْدِ، بَلَكِه دَ رُوحِ قَرَارِ دَرِيْدِ، اَكِه
وَاقِعاً رُوحِ خُدا دَزِ شُمُو جَايِ گِرِفْتِه. هَرِ كَسِي
كِه رُوحِ مَسِيْحِ رِه نَدْرِه، أُو دَ مَسِيْحِ تَعَلُّقِ نَدْرِه.
^{١٠} أَلِي اَكِه مَسِيْحِ دَزِ شُمُو وَجُودِ دَرِه، اَكِرْچِه

جِسْمِ شُمُو بِخاطری گُناه مُردَنی یِه، ولے بخاطرِ
که عادِلِ حِسَابِ شُدید، رُوحِ اَلْقُدسِ دَز شُمُو
زِندگی مِیدیه. ^{۱۱} اگه رُوحِ امزُو که عِیسیٰ رِه
از مُردهها دُوباره زنده کد دَز شُمُو جای گِرِفته،
امُو که مِسیح رِه از مُردهها دُوباره زنده کد دَ
جِسْمِ های فانی از شُمُو ام زِندگی مِیدیه. اُو ای
کار رِه دَ وَسِیلَه رُوحِ خُو که دَز شُمُو جای گِرِفته
انجام مِیدیه.

^{۱۲} پس ای برارو، مو قرضدارِ جِسْمِ نِیستی
تا دَ مُطابِقِ خاست-و-اِرادِه جِسْمِ زِندگی کُنی.
^{۱۳} چُون اگه دَ مُطابِقِ خاست-و-اِرادِه جِسْمِ
زِندگی کُنید، شُمُو مُومرید؛ لیکن اگه دَ وَسِیلَه
رُوحِ اَلْقُدسِ کارای بَدِ جِسْمِ رِه نابُود کُنید،
شُمُو زنده مُومَنید. ^{۱۴} چُون تمامِ کسای که دَ
وَسِیلَه رُوحِ خُدا هِدایتِ مُوشه، اونا بچکِیچای
خُدا آسته. ^{۱۵} چُون شُمُو رُوحِ غلامی رِه از خود
نکدِید که شُمُو رِه بسمِ دَ ترسِ بِنَدزِه، بَلکه
روحی رِه از خود کدِید که بچکِیچای فرزندِی

شُدید و دَ وَسِيلَه اَزُو مو چِیغ زَدَه مُوگی: ”آبَا،“
 یعنی ”آتی!“^{۱۶} اُمُو روح خود شی قد روح ازمو
 قتی شاهدی میدیه که مو بچکیچای خُدا آستی.
^{۱۷} و اگه مو بچکیچای اَزُو آستی، پس وارث
 ها ام آستی، یعنی وارث های خُدا و هم‌ارث
 قد مسیح. اگه واقعاً دَ رَنج های مسیح شَرِیک
 بَشی، دَ بَزُرگی-و-جَلالِ اَزُو ام شَرِیک مُوشی.

بَزُرگی-و-جَلالِ آینده

^{۱۸} ما فِکَر مُونُم که رَنج های زمانِ حاضِر دَ
 برابرِ بَزُرگی-و-جَلالی که بلده ازمو ظاهرِ مُوشه،
 هیچ آسته. ^{۱۹} دَ حَقِیقت تمامِ خِلَقَت قد شَوَقِ کَلو
 دَ اِنْتِظارِ ظُهورِ بچکیچای خُدا آسته؛ ^{۲۰} چراکه
 خِلَقَت تابعِ بے هُودگی شُد، نَه دَ خاست-و-اِرادِه
 خود خُو، بَلکِه دَ خاست-و-اِرادِه امزُو که او
 ره تابعِ کد، اگِرچِه خِلَقَت دَ اُمیدِ ازی بُود که
^{۲۱} خود شی از بِنَدِ فِسادِ آزاد شُنه و دَ آزادی
 پُر جَلالِ بچکیچای خُدا شَرِیک شُنه. ^{۲۲} چُون

مو میدنی که تمام خِلَقَت تا آلی ره آه-و-ناله
 کده موره، مِثِلِ که دَ دَرِدِ زَبِدو گِرِفَتار بَشَه.
 ۲۳ نَه تنها خِلَقَت، بَلِکِه مو ام که رُوحِ اَلْقُدَس
 ره بَحِیْثِ حَاصِلِ نَوِ دَرِی، دَ وُجُودِ خُو آه-و-ناله
 مُونِی دَ حَالِیکِه دَ اِنْتِظَارِ فِرَزَنْدِی شُدو اَسْتِی،
 یَعْنِی دَ اِنْتِظَارِ اَزادِی جِسْمِ هَای خُو. ۲۴ چُون
 مو دَ اَمزِی اُمیدِ نِجَاتِ پَیدا کدی؛ لِیکِن اُمیدِی
 که دِیده شُدَه، اُو دِیگِه اُمیدِ نِیَسْتَه. چُون کِی
 دَ اُمیدِ کُدَم چِیزِ اَسْتَه که اُو ره دِیده؟ ۲۵ لِیکِن
 اگِه مو دَ اُمیدِ چِیزِی اَسْتِی که اُو ره نَدِیدِی، مو
 قَد صَبِر-و-حَوِصِلَه بَلَدِه اَزو اِنْتِظَارِ مِیکَشِی.

۲۶ دَ اَمزِی رِقْمِ رُوحِ ام دَ ضَعِیفِی-و-ناتوانِی
 مو قَد مو کُومَکِ مُونَه؛ چُون مو نَمِیدَنِی که
 چِی رِقْمِ بایدِ دُعا کُنِی، لِیکِن رُوحِ اَلْقُدَسِ خُودِ
 شِی قَد ناله هَای که بَیانِ کده نَمُوشَه بَلَدِه
 اَزمو شَفَاعَتِ مُونَه. ۲۷ و خُدایِ که دِلِ هَا ره
 کُنِج-و-کاو مُونَه، مِیدَنَه که دَ فِکْرِ رُوحِ اَلْقُدَسِ
 چِی اَسْتَه، چِراکه رُوحِ اَلْقُدَسِ بَلَدِه مُقَدَّسِین

دَ مُطَابِقِ خَاسْت-و-إِرَادِهِ خُدا شَفَاعَتِ مُونِه.
 ۲۸ مو مِيدَنِي كِه تَمَامِ چِيزَا بِلَدِه خُوبِي كَسَاي
 كَار مُونِه كِه خُدا رِه دُوسْت دَرِه و مُطَابِقِ
 خَاسْت-و-إِرَادِهِ اَزُو كُوي شُدِه. ۲۹ چُون كَسَاي
 رِه كِه خُدا گَاه اِنْتِخَاب كَد، اَمِچَنان اُونَا رِه گَاه
 تَعْيِين كَد تا رَقْمِ بَاچِه شِي جُور شُنِه و بَاچِه شِي
 دَ مِينَكَلِ بَرارونِ كَلو اَوَّلِبَارِي بَشِه. ۳۰ و كَسَاي
 رِه كِه گَاه تَعْيِين كَد، اُونَا رِه كُوي اَم كَد، و
 كَسَاي رِه كِه كُوي كَد، اُونَا رِه عَادِلِ اَم حِسَابِ
 كَد، و كَسَاي رِه كِه عَادِلِ حِسَابِ كَد، اُونَا رِه
 بَزُرگِي-و-جَلالِ اَم دَد.

مُحَبَّتِ خُدا دَ اِيْماندارايِ عِيسِي مَسِيحِ

۳۱ پَس دَ بارِه اَمزِي چِيزَا چِي بُوگِي؟ اگِه خُدا
 قَد اَزمو اَسْتِه، كِي مِيتَنِه كِه دَ ضِدِ مو بَشِه؟
 ۳۲ خُدايِ كِه بَاچِه خُو رِه دَرِيغ نَكَد، بَلَكِه اُو
 رِه بَخاطِرِ گُناه هَايِ پَگِ مو تَسْلِيمِ كَد، اِيَا اُو
 قَد مَسِيحِ قَتِي تَمَامِ چِيزايِ دِيگِه رِه اَم دَزِ مو

نموبخشه؟ ^{۳۳} کی میتنه که د بِلِه اِنْتِخاب شُده
 های خُدا تَهْمَت کُنه؟ خُدا آسته که اونا ره عادل
 حساب مونه. ^{۳۴} کی میتنه که محکوم کُنه؟
 چُون مسیح عیسیٰ که مُرد و واقِعاً دُوباره زنده
 شُد، اُو کسی آسته که د دِسْتِ راسْتِ خُدا یِه
 و بِلدِه ازمو شفاعت مونه. ^{۳۵} کی میتنه که مو
 ره از مُحَبَّتِ مسیح جدا کُنه؟ آیا مُصِیْبِت یا
 پَرِیشانی یا آزار-و-اَذِیْت یا قحطی یا لُجی یا
 خَطْر و یا شمشیر؟ ^{۳۶} امو رقم که نوشته شُده:
 ”بخاطرِ ازتو مو تمامِ روز کُشته موشی؛

و رقمِ گوسپندوی حسابِ موشی که
 بِلدِه کُشتار آسته.” †

^{۳۷} باوجودِ پگِ امزی چیزا مو از حد کلو پیروز
 موشی د وسیله امزو که مو ره مُحَبَّت کد.
^{۳۸} چُون ما یَقِینِ دَرُم که نه مرگ و نه زندگی،
 نه ملایکه ها و نه حُکمرانا، نه چیزای حاضر

† ۳۶:۸ زبور. ۲۲:۴۴

و نه چیزای که دَ آینده مییه، نه قُدرت ها،
 ۳۹ نه بلندی و نه چُقُوری^a و نه کُدم چیزِ دیگه
 دَ تمامِ خِلقتِ قُدرتِ ندره که مو ره از مُحَبَتِ
 خُدا که دَ مَولای مو عیسیٰ مسیح وجودِ دَره،
 جدا کُنه.

اِنتِخابِ شُدونِ قومِ اِسرائیل

۹
 ۱ ما دَ مسیحِ تعلقِ دَرُم، ما راست مَوگیم
 و دروغ نَموگم؛ وِجدانِ مه دَ وَسِیلَه روحِ
 اَلقُدسِ شاهِدِ مه اَسْتَه^۲ که ما غَمِ کُنه دَرُم و دَ
 دِلِ مه دایمِ دَرَد-و-رَنجِ اَسْتَه. ۳ کَشِکِه مِیتِنِستُم
 بِخاطرِ نِجاتِ بَرارونِ خُو که مُطابِقِ جِسمِ قومای
 مه اَسْتَه، زِبرِ نالْتِ قَرارِ بَگِیرُم و از مسیح
 جدا شُنم. ۴ اُونَا اِسرائیلی اَسْتَه و حَقِ فرزندِی،
 بُزرگی-و-جِلالِ، عَهْدِ ها، شَرِیعتِ، عِبادتِ دَ
 خانِه خُدا و وعده ها دَزوا تعلقِ دَره؛ ۵ بابِه کَلونا

^a ۸:۳۹ یعنی نه عالمِ باله و نه عالمِ مُرده ها.

دَزُوا تَعْلُقُ دَرَه و مَسِيحِ ام از نِگاہِ جِسْمِ از نَسْلِ
ازوا آستہ کہ او از پگ کدہ بالہ یہ، خُدا رہ
حمد-و-سپاس تا اَبَدًا اَباد. آمین.

۶ اِیْطُورِ نِیْبِیہ کہ کلامِ خُدا بے تاثِیرِ بُوْدہ؛ چُون
تَمَامِ امزُو کسای کہ اَوْلادِہ اِسْرَائِیلِ آستہ،
اِسْرَائِیلِیِ واقِعِیِ نِیْبِیہ. ۷ و نَه ام تَمَامِ کسای
کہ از نَسْلِ اِبْرَاهِیمِ آستہ، بچکِیچایِ واقِعِیِ ازُو
گُفْتہ مَوْشہ؛ بَلْکِہ نَوْشْتہ شُدہ: ”از اِسْحاقِ نَسْلِ
تُو دَ نامِ تُو کُوِ مَوْشہ. ۸“ یعنی بچکِیچایِ
جِسْمانی، بچکِیچایِ خُدا نِیْبِیہ، بَلْکِہ بچکِیچایِ
مَرْبُوطِ وَعْدِہ، نَسْلِ اِبْرَاهِیمِ حِسَابِ مَوْشہ.
۹ چُون تَوْرَہ وَعْدِہ اِینِیِ بُوْد: ”سَالِ دِیْگَہ دَ اِینِیِ
وختِ مِیْمِ و سارَہ صَاحِبِ باچَہ مَوْشہ.“ †

۱۰ نَه تَنها امی، بَلْکِہ رِبْکا ام وختِیکَہ از یِگ
نفر، یعنی از بابہ کلونِ مَوْ اِسْحاقِ شِکامْتُو شُد،
۱۱ پِیش از تَوْلُدِ شُدونِ بچکِیچایِ دُوگنیِ و پِیش

† ۹:۹ پیدایش ۱۰:۱۸

ازى كه اونا كار نيك يا بد انجام بديه -- تاكه
 مقصدِ خدا دَ انتخابِ شى ثابتِ بُمَنه، ^{۱۲} نه دَ
 وسيله كارايِ انسان، بلكه دَ وسيله دعوتِ خدا
 -- دَ ريكا گفته شد: ”برارِ كنه دَ برارِ ريزه خدمت
 مونه.“ ^{۱۳} امورقم كه نوشته شده: ”يعقوب ره
 دوست دشتُم، مگم دَ عيسو دلچسپي ندشتُم.“^a
^{۱۴} پس چي بگي؟ آيا خدا بے انصاف آسته؟
 هرگز نه! ^{۱۵} چون خدا دَ موسى موكيه: ”ما دَ
 بيله كسي رحم مونم كه دزو رحيم آستم و دَ كسي
 دلسوزي مونم كه دزو دلسوز آستم.“
^{۱۶} دَ امزي دليل نه دَ خواهشِ انسان بستگي
 دره و نه دَ تلاشِ ازو، بلكه دَ خدا كه رحم
 موكنه. ^{۱۷} چون نوشته مقدس موكيه كه خدا دَ
 فرعون گفت: ”بلده امزي مقصد تو ره دَ شور
 آوردُم تا قدرت خو ره دز تو نشو بديم و نام

^a ۱۳: ۹ يگ معنای ديگه امزي عبارت ميتنه اينی بشه:

«از عيسو بد بردُم.»

مه دَ تمامِ دُنیا اِعلانِ شُنه. ” ۱۸ پس خُدا دَ بِلِه
هر کسی که بِخایه رَحْم مُونه و هر کسی ره که
بِخایه سنگدِل جور مُونه.

۱۹ اِمکانِ دَره که دَز مه بُوگی: ” پس چرا
هنوز ام مه ره ملامتِ مُونه؟ چُون کی میتنه
که دَ برابرِ خاست-و-اِرادِه خُدا ایسته شُنه؟ ”
۲۰ لیکن ای اِنسان، تُو کی اِستی که قد خُدا
جَر-و-بَحْث مُونی؟ آیا یگ چیزی ساخته شُده دَ
کسی که اُو ره جور کده مُوگیه: ” چرا مَره ای
رقم جور کدی؟ ” ۲۱ آیا کُوزه گر اِختیارِ گِل ره
نَدَره که امزُو یگ پَخسه گِل یگ ظرفِ بِلِدِه
کارِ خاص جور کُنه و یگ ظرفِ دِیگه بِلِدِه
کارِ روزمَره؟ ۲۲ اگه خُدا میخایه که ام غَضَب
خُو ره نِشو بَدیه و ام قُدرتِ خُو ره معلُومدار
کُنه و دَ عینِ حالِ ظرفای مَوْرِدِ غَضَب ره که
بِلِدِه نابُودی آماده شُده، قد صَبْر-و-خَوِصِلِه کَلو
تَحْمَلِ کُنه، چی گفته میتنی؟ ۲۳ یا اگه میخایه
که بَزُرگی-و-جِلالِ بے اندازِه خُو ره دَ وَسِیلِه

ظرفای مَورِدِ رَحْمَتِ معلومدار کُنَه که اونا ره
 پیش از پیش بلده بزرگی-و-جلال آماده کده،
 ۲۴ که مو ام شاملِ ازوا آستی و کوی شدی، نه
 تنها از قومِ یهود، بلکه از قوم های غیرِ یهود ام،
 چی گفته میتنی؟ ۲۵ امو رقم که هوشع پیغمبر
 مَوگیه:

”کسای ره که قوم مه نبود، «قوم

خو» مَوگیم

و کسی ره که دوست نداشتیم، «عزیز

خو» مَوگیم.

۲۶ و ”دَ امزو جای که دزوا گفته شد، ’شمو
 قوم مه نیستید‘ دَ امونجی اونا «بچکیچای
 خدای زنده» کوی موشه.

۲۷ اشعیا نبی ام دَ باره اسرائیل چیغ زده
 مَوگیه: ”اگرچه تعدادِ بنی اسرائیل رقمِ ریگ
 دریا آسته، مگم فقط یگ تعدادِ باقی‌منده شی
 نجات پیدا مونه. ۲۸ چون خداوند حکم خور ره دَ
 زودی و بطورِ قطعی دَ روی زمی اجرا مونه.

۲۹ و اُمُو رِقْمِ كِه اِشْعِيَا پِيشْكَوْبِي كَدِه:
”اگِه خُداوَنَدِ لَشْكِرْهَا بَلَدِه اَزْمُو نَسَل

باقي نَمِي ايشْت،

مُو رِقْمِ سَدُوْمِ مُوْبُوْدِي و رِقْمِ
عَمُوْرِه مُوَشْدِي.“

بے ایمانی قومِ اسرائیل

۳۰ پس چي بُگي؟ مَرْدُمَايِ غَيْرِ يَهُودِ كِه دَ
پُشْتِ عَادِلِ شُدُو نَمِيگَشْت، اُونَا اُو رِه دَ دِسْتِ
اُورْدِ، يَعْنِي عَدَالْتِي رِه كِه اَز رَاهِ اِيْمَانِ دَ دِسْتِ
مِيْبِيه؛ ۳۱ لِيكِنِ قَوْمِ اِسْرَائِيلِ كِه دَ پُشْتِ شَرِيْعَتِ
عَدَالْتِ مِيگَشْت، دَزُو نَرَسِيْدِ. ۳۲ چَرَا نَرَسِيْدِ؟
بَخَاطِرِي كِه اُونَا اَز رَاهِ اِيْمَانِ نَه، بَلَكِه اَز طَرِيْقِ
اَعْمَالِ خُو دَ پُشْتِ اَزُو مِيگَشْت. اُونَا دَ بَلِه
سَنَكِي كِه بَاعِثِ لَخْشِيْدُو مُوَشِه لَخْشِيْدِ، ۳۳ اُمُو
رِقْمِ كِه نُوَشْتِه شُدِه:

”اینه، ما دَ صَهِیون^a یگ سنگ ره میلم

که باعثِ لَخْشیدونِ مردُم موشه

و یگ قاده ره که باعثِ اُفتَدونِ

ازوا موشه،

ولے هر کسی که دَزُو ایمان بیره، اُو

هرگز شرمنده نَموشه.“

۱ ای برارو، آرزوی دل و دُعای مه

دَ پیشِ خُدا بَلدِه قومِ اسرائیل امی

آسته که اونا نجات پیدا کُنه. ۲ چون ما میتنم

شاهدی بدیم که اونا بَلدِه خُدا غَیرت دَره، لیکن

نه از رُوی دانایی. ۳ چون اونا عدالتی ره که از

طرفِ خُدا مییه پی نَبُرد و دَ تلاشِ ثابتِ کدونِ

عدالتِ خودونِ خُوبُر شُد، امزی خاطر اونا تابع

عدالتِ خُدا نَشُدِه. ۴ چراکه مسیح تکمیل کُننده

^a ۹:۳۳ «صَهِیون» نامِ دِیگِه شارِ اورشَلیم آسته.

شریعت^a آسته، تا هر کس که دَزُو ایمان بیره
عادل حساب شُنه.

نجات بلده پگ

^۵ موسیٰ دَ باره عدالتی که از شریعت مییه،
اینی رقم نوشته مونه: ”آدمی که احکام شریعت
ره دَ جای میره، اُو دَ مُطابِقِ ازوا زندگی مونه.“
^۶ لیکن عدالتی که از ایمان مییه، مُوگیه: ”دَ
دِلِ خُو نگی، ’کی دَ عالمِ باله مورَه؟‘ ” یعنی
تا مسیح ره تاه بیره. ^۷ ”یا ’کی دَ عالمِ مُرده
ها مورَه؟“ ” یعنی تا مسیح ره از مینکلِ مُرده
ها باله کده بیره. ^۸ بلکه چی مُوگیه: ”کلام دَ
نزدیک تُو آسته، دَ دان تُو و دَ دِلِ تُو.“ ”ای امُو
کلامِ ایمان آسته که مو اعلان مونی. ^۹ چون اگه
قد زیون خُو اقرار کُنی که عیسیٰ «مولا» آسته

^a ۱۰:۴ دَ جای «تکمیل کُننده شریعت» دَ زیونِ یونانی
«ختم شریعت» نوشته یه.

و دَ دِلْ خُو ايمان بیری که خُدا اُو ره از مُرده ها
دوباره زنده کد، نجات پَیدا مونی. ^{۱۰} چُون یگ
شخص دَ دِلْ خُو ايمان میره و عادِل حساب مُوشه
و قد زبون خُو اقرار مونه و نجات پَیدا مُوکنه.
^{۱۱} امو رقم که نوشته مُقدَّس مُوگیه: ”هر کسی
که دَزُو ايمان بیره، شرمنده نموشه.“ ^{۱۲} چُون
دَ بَینِ یهود و غیرِ یهود فرق وجود ندره، چراکه
امو «مولا»، مولا ی پگ آسته و تمام کسای که
نامِ ازو ره میگیره، اُو بلده ازوا بے اندازه بَرکت
میدیه؛ ^{۱۳} چُون نوشته یه: ”هر کسی که نامِ
خداوند ره بگیره، اُو نجات پَیدا مونه.“
^{۱۴} لیکن اونا چطور میتنه نامِ کسی ره بگیره
که دَزُو ايمان نورده؟ و چطور میتنه دَ کسی
ایمان بیره که دَ باره ازو هیچ نشنیده؟ و چطور
میتنه بشنوه بدونِ که کدم کس دَزوا اعلان کنه؟
^{۱۵} و اونا چطور میتنه اعلان کنه اگه کس اونا
ره ربی نکنه؟ امو رقم که نوشته شده: ”چیکس
نوربند آسته پایای کسای که خوشخبری میره.“

۱۶ لیکن پگ خوشخبری ره قبول نکد، چُون
اشعیا مُوگیه: ”خُداوندا، کی دَ پیغامِ ازمو باوَر
کده؟“ ۱۷ پس ایمان از شَنِیدونِ پیغامِ دَ وجود
مییه و چیزی که شَنِیده مُوشه از کلامِ مسیح
آسته.

۱۸ مگم ما پُرسان مُونم: آیا اونا نَشَنِیده؟ اَلَبته
که شَنِیده، چُون نوشته یه:

”آوازِ ازوا دَ تمامِ زمی رسیده
و کلمه های ازوا تا آخرای دُنیا.“

۱۹ بسمِ پُرسان مُونم: آیا قومِ اسرائیل نَفامید؟
چُون اوّلِ موسیٰ مُوگیه:

”ما دَ وسیله کسای که هیچ قومِ حساب
نَموشه، شُموره سرِ غیرتِ مُونم
و تَوْسَطِ یگِ مِلَّتِ جاهلِ قارِ شُمو
ره باله میرم.“

۲۰ و اشعیا دَ جُرأتِ مُوگیه:
”کسای مَره پیدا کد که دَ طلب مه نَبود،

و ما بلده کسای ظاهر شدَم که د
جُستجوی مه نبُود.

۲۱ مگم د باره قومِ اسرائیل مُوگیه:

”تمامِ روز دِستای خُوره

سُون قومِ نافرمان و سرٹمبه دِراز کُدم.“

رَحمتِ خُدا بلده باقی مَنده های قومِ اسرائیل

۱ پس ما پُرسان مُونم: آیا خُدا قوم

خُوره رَد کده؟ هرگز نه! چراکه خود

مه ام یگِ اسرائیلی اَسْتُم، اولاده اِبراهیم و از

طایفه بنیامین. ۲ خُدا قومِ خُوره که از گاه

انتخاب کُدد، رَد نَکده. آیا نَمیدنید که نوشته

مُقَدَّس د باره اِلیاس پیغمبر چی مُوگیه وختیکه د

ضِدِ اسرائیل د پیشِ خُدا عرضِ حال کده کُفت:

۳ ”ای خُداوند، اونا پیغمبرای تُو ره کُشته و

قُربانگاه های تُو ره بیرو کده. تنها ما مندیم و

اونا قَصِدِ گِرِفْتونِ جانِ از مَره ام دَره.“ ۴ لیکن

جوابِ اِلهی بلده ازو چی بُود؟ خُدا کُفت: ”هفت

هزار نفر ره بلده خو نگاه کدیم که د پیش بُتِ
 بعل زانو نَزده. ^۵ پس امی رقم د زمانِ حاضر ام
 یگ تعداد باقی منده که د وسیله فیضِ انتخاب
 شده. ^۶ و اگه ای انتخاب د وسیله فیض آسته،
 دیگه مربوطِ اعمالِ نموشه؛ اگه نه، فیض دیگه
 فیض گفته نموشه. ^۷ پس مقصد چی آسته؟
 مقصد ای آسته که قومِ اسرائیل چیزی ره که
 طلب موکد پیدا نکد، لیکن انتخاب شده ها او
 ره پیدا کد و باقی منده سخت دل شد، ^۸ امو رقم
 که نوشته شده:

”خدا بلده ازوا روحِ گرختی دد،

چیمای که دیده نتنه

و گوشای که شنیده نتنه،

تا امروز امی رقم آسته.“

^۹ و داوود مَوگیه:

”دسترخون^a ازوا بلده ازوا تلگ و دام بشه

^a ۱۱:۹ یعنی حرصِ ازوا.

و سنگِ لَخْشَنْدُک و مجازات.

۱۰ چیمای ازوا خیره شنه تا دیده نتنه
و پُشتِ ازوا همیشه خَم بشه.

۱۱ بسم پُرسان مُونم: آیا قومِ اسرائیل لَخْشید
که بلده همیشه بُفته؟ هرگز نه! بلکه بخاطرِ
خطاهای ازوا نجات بلده ملّت های غیرِ یهود
رسید تا غَیرتِ قومِ اسرائیل دَ شور بییه.
۱۲ اگه خطاهای ازوا باعثِ بَرکتِ بے اندازه بلده
دُنیا شد و شِکستِ ازوا باعثِ بَرکتِ بے اندازه
بلده ملّت های غیرِ یهود، پس چِیقس کلوتر پس
آمدونِ کاملِ ازوا بَرکت میره!

۱۳ ای مردُمای غیرِ یهود، آلی قد شُمو توره
مُوگم. ازی که ما رسُولِ مردُمای غیرِ یهود
آستُم، دَ خِدمتِ خُو افتخارِ مُونم ۱۴ تا بتنم یگو
رقمِ غَیرتِ همتبارای خوره دَ شور بیرم و بعضی
ازوا ره نجاتِ بدیم. ۱۵ چون اگه ردِ شُدونِ
ازوا باعثِ آشتی دُنیا قد خُدا شد، قبولِ شُدونِ
ازوا باعثِ چی مُوشه، بغیر از زنده شُدو از

مُرده‌ها؟ ۱۶ اگه یگ حِصّه خَمیر که دَ عِنوانِ
نَوَبَرِ حاصِلاتِ تَقْدِیمِ مُوشه مُقَدَّسِ اَسته، پس
تَمامِ ذولِه خَمیرِ مُقَدَّسِ اَسته؛ و اگه رِیشه مُقَدَّسِ
اَسته، پس شاخچه ها ام مُقَدَّسِ اَسته.^a

۱۷ لیکن اگه بعضی شاخچه های اصلی بُریده
شُد و تُو که یگ شاخچه زَبْتُونِ خُودرُوی بُودی دَ
جای ازوا پیوند شُدی و دَ رِیشه و چربی دِرختِ
زَبْتُونِ شَرِیکِ شُدی، ۱۸ دَ بِلَه امزُ و شاخچه ها
فَخِرِ فَرُوشی نَکُو. اگه فَخِرِ فَرُوشی کنی، دَ
یاد خُو دَشته بَش که تُو رِیشه ره اُستوار نِگاه
نَمونی، بَلِکِه رِیشه تُو ره اُستوار نِگاه مونه.
۱۹ شاید تُو بُگی: ”شاخچه ها بُریده شُد تا
ما پیوند شُنم.“ ۲۰ راسِت مُوگی. اونا بَخاطِرِ
بِے اِیمانِی خُو بُریده شُد و تُو فقط دَ وَسِیلَه
ایمانِ خُو اُستوار اَستی. پس مَغْرُورِ نَبَش، بَلِکِه

^a ۱۱:۱۶ معنای «ریشه» ابراهیم اَسته و «شاخچه ها»

قَوْمِ إِسْرَائِيلِ.

بِتْرَس . ۲۱ چُون اگه خُدا از بُرِيدونِ شاخچه های
طبیعی دَرِیغ نَکد، از بُرِيدونِ ازتُو ام دَرِیغ نَمُونه .
۲۲ پس مِهْرَبانی و سَخْتِگِیری خُدا ره دَ نظر
بِگِیر: سَخْتِگِیری شی دَ برابرِ کسای آسته که دَ
وَسِیلَه بے ایمانی خُو اُفتَدَه، لیکن مِهْرَبانی شی
بَلَدَه ازتُو یَه، دَ شرطی که دَ مِهْرَبانی ازو ثابت
بُمنی؛ اگه نَه تُو ام بُرِيدَه مُوشی . ۲۳ و اِسْرَائِیلی
ها ام اگه دَ بے ایمانی خُو اِدامه نَدیه، پیوند
مُوشه، چُون خُدا قُدْرَت دَرَه که اونا ره دُوباره
پیوند کُنه . ۲۴ چُون اگه تُو از دِرختِ زَبْتُونی
که از نِگَاهِ طَبِیعتِ خُودرُوی آسته بُرِيدَه شُدی
و بَرخِلَافِ طَبِیعتِ دَ آسانی دَ دِرختِ زَبْتُونی
پیوند شُدی که شَنَدَه شُدَد، پس چِیقَس کَلوتر
اُمُو شاخچه های طَبِیعی دَ آسانی دَ دِرختِ زَبْتُون
خُود خُو پیوند مُوشه .

رَحْمَتِ خُدا بَلَدِه پَگِ مَرْدُمِ اَسْتَه

۲۵ آی برارو، ما نَمیخایم که شُمو ازی راز
بے خبر بَشید؛ نَشنه که شُمو خود ره دانا فِکر
کُنید: سخت دلی دَبله یگِ تعدادِ مَرْدُمِ اِسرائیل
حاکِم شُدِه و تا وختی اِدامه دَره که تعدادِ کَامِلِ
مِلّت های غَیر یَهُود دَ پادشاهی خُدا داخِل شُنه.
۲۶ و دَ امزی رقمِ تمامِ اِسرائیل نِجات پَیدا مُونه،
اُمُو رقم که نِوشتَه شُدِه:

”از صَهیون یگِ نِجات دِهنده ظاهِر موشه؛
اُو بے خُدایی ره از اِسرائیل^a دُور مُونه.

۲۷ و اینمی عهد مه قد ازوا اَسته،

وختیکه گُناهای ازوا ره از بَین بُرُم.”

۲۸ از نِگاهِ خوشخبری، یَهُودیا بخاطرِ از شُمو
دُشمنون خُدا حِساب موشه، لیکن از نِگاهِ

^a ۱۱:۲۶ دَ جای «اِسرائیل» دَ زبونِ عِبرانی «یعقوب»

نِوشتَه یه که نامِ دِیگِه اِسرائیل اَسته.

اِنْتِخَابِ شُدُو اُونَا بِخَاطِرِ بَابِهٖ کَلُونَايِ خُو
 دوست-دَشْتَنِي اَسْتِه، ^{۲۹} چِرَاکِه تَحْفَه هَا و
 دَعَوَتِ خُدا تَغْيِيْرِنَاپِذِيْر اَسْتِه. ^{۳۰} اُمُو رَقْمِ کِه
 شُمُو يِگِ زَمَانِ اَزِ خُدا اِطَاعَتِ نَمُوکَدِيْدِ، لِيکِنِ
 اَلِي بِخَاطِرِ نَاْفِرْمَانِي اَزُوا شُمُو رَحْمَتِ پِيْدَا
 کَدِيْدِ، ^{۳۱} اُمُو رَقْمِ اُونَا اِمِ اَلِي نَاْفِرْمَانِ شُدِه،
 تَا دَ وِسِيْلَه رَحْمَتِي کِه نَصِيْبِ اَزْشُمُو شُدِه اُونَا
 اِمِ رَحْمَتِ پِيْدَا کُنِه. ^{۳۲} چُونِ خُدا تَمَامِ مَرْدُمِ رِه
 دَ نَاْفِرْمَانِي هَايِ اَزُوا بَنْدِ کَدِ تَا دَ بِلَه پِگِ اَزُوا
 رَحْمِ کُنِه.

^{۳۳} آه، که حکمت و دانایی خدا

بے اندازه غوغا آسته!

چیقس کُنْج-و-کاوناپِذِيْر اَسْتِه

قضاوت های ازو

و چیقس دُور از پی بُردو آسته

راه های ازو!

^{۳۴} ”چُونِ کِي اَسْتِه کِه فِکْرِ خُداوَنْدِ

رِه فَاْمِيْدِه بَشَه؟

یا کی آسته که مُشاوَرِ اَزُو بُوْدِه بَشِه؟“
۳۵ ”کی دَ خُداوند یَگو چِیز بَخَشِش دَدِه
تا بَلَدِه اَزُو پَس دَدِه شُنِه؟“

۳۶ چُون تَمَامِ چِیزِ اَزُو، دَ وَسِیلِه اَزُو و بَلَدِه
اَزُو آسْتِه. اُو رِه تا اَبَدًا اَباد بَزُرگی-و-جَلال باد.
آمین.

زَندگی دَ خِدْمَتِ خُدا

۱ پَس اَی بَرارو، نَظَر دَ رَحْمَتِی خُدا،
از شُمو خَهِش مَوْنُم که جِسم های
خُو رِه دَ عِنوَانِ قُرْبَانِی زِنْدِه و مُقَدَّس که قَابِلِ
قَبُولِ خُدا آسْتِه، دَزُو تَقْدِیم کُنِید که اِیْنِمِی بَلَدِه
شُمو یَگ عِبَادَتِ عِقْلَانِی آسْتِه. ۲ هَمْرَنگِ ازی
دُنیا نَبَشِید، بَلْکِه دَ وَسِیلِه نَو کَدونِ فِکْرای
خُو، خودون رِه تَبْدِیل کُنِید تا پِی بُرِید که
خَاسْت-و-اِرَادِه خُدا چِی آسْتِه، یَعْنِی چِیزخِیل
نِیک، قَابِلِ قَبُولِ و کَامِلِ آسْتِه.

۳ دَ وَسِيلَه فَيْضِي كَه دَز مَه دَدَه شُدَه، مَا
 دَ هَر كُدَمِ اَز شُمُو مُو كِيمِ كَه خُود رَه اَز چِيزِي
 كَه اَسْتِيد، بِالِه تَر فِكْر نَكْنِيد، بَلَكِه هَر كُدَمِ
 شُمُو عَاقِلَانَه دَ بَارَه خُو فِكْر كْنِيد، دَ اِنْدَازَه
 اِيْمَانِي كَه خُدا بَلَدَه شُمُو نَصِيب كَدَه. ۴ چُون
 اُمُو رَقْم كَه دَ يِگ جِسْم اَعْمَاي كَلُو دَرِي وَ
 تَمَام اَعْمَايِگ كَار رَه اِنْجَام نَمِيدِه، ۵ اُمُو رَقْم
 مَو اَم اِگْر چِه كَلُو اَسْتِي، وَلِه دَ مَسِيح يِگ جِسْم
 اَسْتِي وَ هَر كُدَمِ مَو اَعْمَاي يِگ دِيگِه خُو. ۶ مَو دَ
 مُطَابِقِ فَيْضِي كَه دَز مَو بَخْشِيدَه شُدَه، تُحْفَه
 هَاي مُخْتَلِفِ دَرِي: اِگِه تُحْفَه كَس پِيشْگُويِي
 اَسْتَه، اَوْ دَ مُطَابِقِ اِيْمَانِ خُو پِيشْگُويِي كُنَه؛
 ۷ اِگِه خِدْمَتِ اَسْتَه، اَوْ خِدْمَتِ كُنَه؛ اِگِه تَعْلِيمِ
 اَسْتَه، اَوْ تَعْلِيمِ بَدِيَه؛ ۸ اِگِه تَشْوِيقِ كَدُو اَسْتَه،
 اَوْ دِيگَرُو رَه تَشْوِيقِ كُنَه، اِگِه بَخْشِشِ اَسْتَه، اَوْ
 سَخَاوَتْمَنْدَانَه بَخْشِشِ كُنَه، اِگِه رَهْبَرِي اَسْتَه، اَوْ
 قَد كُوشِشِ كَلُو رَهْبَرِي كُنَه، اِگِه مِهْرَبَانِي اَسْتَه،
 اَوْ قَد خُوشِي مِهْرَبَانِي كُنَه.

۹ مَحَبَّتِ شُمُو باید بِدُونِ رِیَاکَاری بَشَه. از بَدی
 نَفَرَتِ دَشْتَه بَشِید و خود رَه دَ نِیکِی بِچَسپَنِید.
 ۱۰ یَگَدِیگَه خُو رَه قَد مَحَبَّتِ بِرَادِرَانَه دُوسْت
 بِدَنِید و هَر کَدَم شُمُو یَگَدِیگَه خُو رَه از خود کَدَه
 کَلُوتَرِ اِحْتِرَامِ کُنِید. ۱۱ دَ کُوشِشِ-و-تَلَاشِ تُمبَلِی
 نَکُنِید؛ دَ رُوحِ-و-رَوَانِ پُر از جُوشِ-و-خُرُوشِ
 بَشِید و دَ مَولَا خِدْمَتِ کُنِید. ۱۲ دَ اُمِیدِی کَه
 دَرِید خُوشحَالِ بَشِید؛ دَ وختِ رَنجِ-و-مُصِیبتِ
 صَبَرِ دَشْتَه بَشِید و دَ دُعا ثَابِتِ قَدَمِ بُمِید.
 ۱۳ دَ پُورَه کَدُونِ اِحْتِیاجَاتِ مُقَدَّسِینِ شَرِیکِ
 شُنِید و مِهمونَوَازِ بَشِید. ۱۴ بَلَدَه کَسای کَه
 شُمُو رَه آزارِ-و-اَذِیتِ مُونَه، خَیرِ-و-بَرَکتِ طَلَبِ
 کُنِید، اَرَه خَیرِ-و-بَرَکتِ طَلَبِ کُنِید و نَالَتِ
 نَکُنِید. ۱۵ قَد کَسای کَه خُوشحَالِی مُونَه،
 خُوشحَالِی کُنِید و قَد کَسای کَه چَخْرَا مُونَه،
 چَخْرَا کُنِید. ۱۶ قَد یَگَدِیگَه خُو هَمَدِلِ-و-هَمفِکَرِ
 بَشِید؛ بَلَندهَوَا نَبَشِید، بَلکَه قَد مَرْدُمایِ
 عَاجِزِ-و-بِیچارَه شِشْتِ-و-بَرَخاستِ کُنِید و خود

ره از دیگر و کده دانا حساب نکُنید. ۱۷ دَ هیچ
 کس دَ عَوْضِ بَدی، بَدی نَکُنید، بَلکِه دَ بارِه
 چیزای فِکَر کُنید که دَ نَظَرِ پَگِ قَابِلِ قَبُولِ آسْتِه.
 ۱۸ اگِه اِمکانِ دَرِه، تا جای که مَرَبُوطِ اَز شُمُو
 مَوشِه، قَدِ پَگِ مَرَدُمِ دَ صُلحِ-و-صِفَا زِندَگی
 کُنید. ۱۹ آی عَزِیزَا، اِنْتِقامِ خُورِه نَگِیرِید، بَلکِه
 دَ قَارِ-و-غَضَبِ خُدا ایلِه بَدید، چُون نَوشْتِه شُدِه:
 ”خُداوند مَوگیه: اِنْتِقامِ گِرِفتو کارِ ازمه یِه، ما
 جَزَا مِیدِیم.“ ۲۰ برعکس،

”اگِه دُشْمونِ تُو گُشنه یِه، دَزُو نانِ بَدی
 و اگِه تُشنه یِه، آو؛

چُون قَدِ اَمزی کارِ قَوغِ هایِ آتِشِ رِه دَ بِلِه
 تَوَلِغِه شی کَوڈِ مُونی.“

۲۱ از بَدی شِکستِ نَخور، بَلکِه بَدی رِه قَدِ
 نِیکی شِکستِ بَدی.

إِطَاعَتِ كَدُو از حُكْمَرَانَا

۱۳ هر کس باید تابع قُدْرَتِ های
صاحبِ اِخْتِیارِ بَشَه، چُون هِیچ
قُدْرَتِی نِیستَه که از طرفِ خُدا نَبَشَه و قُدْرَتِ
های ام که و جُودِ دَرَه، اُونَا دَ وَسِیْلَه خُدا
مُقَرَّر شُدَه. ۲ پس هر کسی که دَ برابرِ یگ
قُدْرَتِ ایستَه موشَه، دَ برابرِ چِیزی که خُدا
مُقَرَّر کَدَه ایستَه موشَه و کسای که ایستَه
موشَه، مَحْکُومِیَّتِ رَه دَ بِلَه خُو مِیرَه. ۳ چُون
حُکْمَرَانَا بَلَدَه کسای که اَعْمَالِ نِیکِ اِنجامِ
مِیدِیَه، بَاعِثِ تَرَسِ نِبیَه، بَلْکِه بَلَدَه بَدْکَارَا اَسْتَه.
آیا مِیخاهِی که اَمْرُو صَاحِبِ قُدْرَتِ تَرَسِ نَدَشْتَه
بَشِی؟ پس کارِ نِیکِ اِنجامِ بَدِی و اُو تُو رَه
تَعْرِیْف-و-تَوْصِیْفِ مُونَه؛ ۴ چُون اُو خِدْمَتْگَارِ
خُدا اَسْتَه بَلَدَه خُوبِی تُو. لِیکن اگَه کارِ بَدِ اِنجامِ
مِیدِی، اَزُو بَتَرَس، چِراکَه اُو شَمَشِیرِ رَه عَبَثِ قَدِ
خُو نَمِیگَرَدَنَه. اُو خِدْمَتْگَارِ خُدا اَسْتَه تا غَضَبِ

ره دَ بِلَه بَدکار اُورده جَزَا بَدیه. ^۵ پس لازم آسته که اِنسان تابع بَشَه، نَه تنها بخاطرِ غَضَبِ خُدا، بَلکه بخاطرِ وِجْدانِ خُو ام. ^۶ امزی خاطر ام شُمو مالیه مِیدید، چُون حُکمرانا خِدمتگرای خُدا یَه و مِصروفِ امزی چِیزا آسته. ^۷ پس دَ هر کس هر چِیزی ره که حقدار شی آسته بَدید: باج ره دَ حقدارِ باج، مالیه ره دَ حقدارِ مالیه، اِحترام ره دَ حقدارِ اِحترام و عِزّت ره دَ حقدارِ عِزّت.

مُحَبَّتِ کُنید، چِراکه وخت کم مَنده

^۸ از هیچ کس چِیزی قرضدار نَبَشید، بَغیر ازی که یگدِیگه خُو ره مُحَبَّتِ کُنید؛ چُون کسی که یگِ دِیگه ره مُحَبَّتِ کُنه، اُو شریعت ره دَ جای اُورده. ^۹ چُون امی احکام: ”زِنا نَکُو! قتل نَکُو! دُزی نَکُو! طَمع نَکُو!“ و هر حُکمِ دِیگه که آسته، دَ امزی خُلاصه مَوشه: ”همسایه خُو ره رقمِ خود خُو اَلّی دوست دَشته بَش.“ ^{۱۰} مُحَبَّتِ

کُننده دَ همسایه خُو بدی نَموکنه؛ امزی خاطر
مُحَبَّت تکمیل کُننده شریعت آسته.

۱۱ علاوه ازی، شُمو میدنید که ای چی زمان
آسته، یعنی امی آلی ساعت شی رسیده که
از خاو بیدار شُنید، چراکه آلی نجات مو
نزدیکتر آسته نسبت دَ وختیکه مو ایمان اُردی.

۱۲ شاو تقریباً تیر شده و روز نزدیک آسته. پس،
بیید که کارای تریکی ره از خود بُر کنی و زره
نور ره بپوشی. ۱۳ بیید که آبرومندانه زندگی
کنی مثلِ که دَ روشنی روز قرار دَری، نه دَ
عیاشی و شراب خوری، نه دَ فسق و فساد و
نه دَ جنجال و حَسَد، ۱۴ بلکه خودون ره قد
مولا عیسیٰ مسیح بپوشنید^a و بلده پوره کدون
خاهشاتِ جسم هیچ آمادگی نگیرید.

^a ۱۴:۱۳ دَ زبونِ یونانی «مولا عیسیٰ ره بپوشید» نوشته

یه که یگ مقایسه قد آیه ۱۲ آسته.

قبُولِ کدُونِ یِگدِیگه

۱۴

کسی ره که دَ ایمان خُو ضعیف
آسته قبُولِ کُنید، لیکن نه بَلده ازی
که دَ باره عقیده های ازو جر-و-بحث کُنید.
۲ یگ نفر عقیده دَره که هر چیز ره خورده میتنه،
ولے کسی که دَ ایمان خُو ضعیف آسته، تنها
سوزیجات مُوخوره. ۳ کسی که هر چیز مُوخوره
نباید کسی ره که هر چیز نَمُوخوره خار-و-حقیر
حساب کُنه و کسی که هر چیز نَمُوخوره نباید
آدمی ره که هر چیز مُوخوره محکوم کُنه، چراکه
خُدا او ره قبُولِ کده. ۴ تُو کی آستی که دَ باره
غلامِ کسِ دیگه قضاوت مونی؟ اُستوار مندو یا
اُفتدُونِ ازو مربوطِ بادار شی موشه. و او اُستوار
مومنه، چُون خُداوند میتنه که او ره اُستوار کُنه.
۵ یگ نفر یگ روز ره از دیگه روزا کده مَهتر
حساب مونه، ولے یگ نفر دیگه پگِ روزا ره
یگ رقم میدنه. پس هر کس هر فکر که دَره

دَمَرُو عَقِيدَه كَامِل دَشْتَه بَشَه. ^۶ كَسِي كَه يِگ
 رُوز رَه دَ عِنَوَانِ رُوزِ خَاصِ اِحْتِرَامِ مُونَه، اُو
 رَه بَخَاطِرِ مَوْلَا مُونَه. اَمِچَنَانِ كَسِي كَه گوشت
 مُوخُورَه، اُو دَ اِحْتِرَامِ مَوْلَا مُوخُورَه، چُون اُو از
 خُدا شُكْرگُزاري مُونَه؛ و كَسِي كَه نَمُوخُورَه اَم
 بَخَاطِرِ خُدا نَمُوخُورَه و از خُدا شُكْرگُزاري مُونَه.
^۷ چُون هِيچِ كَدَمِ از مَو بِلَدَه خُود خُو زِنْدَگِي نَمُونِي
 و هِيچِ كَدَمِ مَو بِلَدَه خُود خُو نَمُومَرِي. ^۸ اگَه مَو
 زِنْدَگِي مُونِي، مَو بِلَدَه مَوْلَا زِنْدَگِي مُونِي و اگَه
 مُمُومَرِي، اَم بِلَدَه مَوْلَا مُمُومَرِي. پَس چِي زِنْدَه
 بَشِي، چِي بُمَرِي، مَو دَ مَوْلَا تَعَلُقِ دَرِي. ^۹ چُون
 بِلَدَه اَمزِي مَقْصِدِ مَسِيحِ مُرْدِ و دُوبارَه زِنْدَه شُد
 تَا مَوْلَايِ مُرْدَه هَا و زِنْدَه هَا بَشَه.

^{۱۰} پَس تُو چَرَا دَ بِلَه بَرَارِ خُو قِضَاوَتِ مُونِي؟
 يَا تُو چَرَا بَرَارِ خُورَه خَارِ-و-حَقِيرِ حِسَابِ مُونِي؟
 چُون پِگِ مَو دَ پِيشِ تَخْتِ قِضَاوَتِ خُدا اِيستَه
 مَوْشِي. ^{۱۱} چُون نُوشتَه شُدَه:

”خُداوندِ مَوگِيه: قِسمِ دَ زِنْدَگِي مَه

که هر زانو د برابر مه خم موشه

و هر زبو خدا ره اقرار مونه.

۱۲ پس هر کدم ازمو حساب خو ره د خدا

میدی.

۱۳ امزی خاطر بیید که د بله یگدیگه خو

قضاوت نکنی، بلکه د عوض شی تصمیم

بگیری که کدم سنگ لخشندک یا موانع د

سر راه برار خو نیلی. ۱۴ ما میدنم و د مولا

عیسی یقین درم که هیچ خوراک د ذات خو

ناپاک نیسته، لیکن بلده کسی که او ره ناپاک

فکر مونه، ناپاک آسته. ۱۵ اگه برار تو بخاطر

خوراکی که موخوری آزرده موشه، تو دیگه د

محبت رفتار نمونی. نیل که خوراک تو باعث

نابودی کسی شنه که مسیح بخاطر ازو مرد.

۱۶ پس نیلید که چیز خوب شمو بد گفته شنه.

۱۷ چون پادشاهی خدا خوردو و وچی کدو نییه،

بلکه عدالت، صلح-و-سلامتی و خوشی د روح

القدس آسته. ۱۸ هر کسی که د امزی طریق

مسیح ره خدمت مونه، مَوردِ پَسَنَدِ خُدا آسته و
 قابلِ قَبُولِ مَرْدُم. ^{۱۹} پس بید که پُشتِ چیزای
 بگردی که باعثِ برقراری صلح-و-صفا و آبادی
 یگدیگه مو موشه. ^{۲۰} بخاطرِ خوراکِ کارِ خُدا
 ره خراب نکنید. دُرُست آسته که هر خوراک
 پاک آسته، لیکن ای غَلَط آسته که یگ آدم
 دَ وسیله خوردونِ یگو چیز باعثِ لخشیدونِ
 کسِ دیگه شنه. ^{۲۱} بهتر آسته که نه گوشت
 بُخوری، نه شراب وُچی کُنی و نه کُدم کاری ره
 انجام بدی که باعثِ لخشیدونِ برار تو موشه.
^{۲۲} هر عقیده که دری دَ دِل خُو دَ حُضُورِ خُدا نِگاه
 کُو. نیک دَ بَخْتِ کسی که خود ره بخاطرِ چیزی
 که قبول کده محکوم نکنه. ^{۲۳} لیکن کسی که
 دَ باره کُدم خوراک شک دره، اگه او ره بُخوره
 محکوم موشه، چراکه عملِ ازو از روی ایمان
 نبوده؛ و هر چیزی که از روی ایمان نییه، گناه
 آسته.

زندگی کدو بلده خوشی دیگر

۱۵
۱ مو که قوی آستی، باید ناتوانی
های مردمای ضعیف ره تَحْمَل کُنی
و دَ پُشتِ خوشی خودون خُو نگردي. ۲ هر کدم
مو باید همسایه خُو ره بلده خوبی شی خوش
کُنی تا باعثِ آبادی شی شنی. ۳ چون مسیح ام
پُشتِ خوشی خود خُو نمِیگشت، بلکه امو رقم
که نوشته شده: "توهینِ کسای که تُو ره توهینِ
مونه، دَ بله ازمه قرار گرفته." ۴ چون هر چیزی
که دَ گذشته نوشته شده، بلده تعلیمِ ازمو نوشته
شده تا دَ وسیله پایداری و تشویقی که نوشته
های مُقَدَّس موبخشه امیدوار بشی. ۵ خدای که
عطا کُننده بُردباری و دلگرمی آسته، شمو ره
قوتِ بدیه تا مُطابِقِ خاستِ مسیح عیسی قد
یگدیگه خُو همدل-و-همفکر بشید ۶ و یگ-دل
و یگ-زبو شده خُدا ره که آته مَولای مو عیسی
مسیح آسته، حمد-و-ثنا بُگید.

۷ پس یگدیگه خو ره قبول کُنید، امو رقم که
 مسیح شمو ره بلده بزرگی-و-جلالِ خدا قبول
 کد. ۸ چون ما دز شمو موگیم که مسیح بخاطرِ
 حقیقتِ خدا خدمتگارِ یهودیا^a شد تا وعده های
 ره که د بابه کلونا دده شُد، تصدیق کنه، ۹ و تا
 مردمای غیرِ یهودِ خدا ره بخاطرِ رحمت شی
 حمد-و-ثنا بگیه. امو رقم که نوشته شده:
 ”امزی خاطر تو ره د مینکلِ مردمای
 غیرِ یهود اقرار مونم
 و بلده نام تو سرود میخانم.“
 ۱۰ و بسم موگیه:

”ای مردمای غیرِ یهود، قد قوم ازو
 خوشی کُنید.“

۱۱ و بسم:

”ای پگِ ملت ها، خداوند ره ستایش کُنید،

^a ۱۵:۸ د جای «خدمتگارِ یهودیا» د زبونِ یونانی
 «خدمتگارِ ختنه شده ها» نوشته یه.

ای تمام قوم ها، او ره حمد-و- ثنا بگید. ”
۱۲ و إشعیا ام مَوگیه:
”ریشِه یسی مییه،

امو که باله موشه تا دَ بِلَه مِلَّت

ها حُکمرانی کُنه

و مِلَّت ها دَزُو اُمید مَوکُنه. ”

۱۳ خُدای که سرچشمِه اُمید اَسْتِه، شُمو ره قد
خوشی کامل و آرامش دَ ایمان پُر کُنه تا دَ وَسِیلَه
قُدْرَتِ رُوحِ اَلْقُدْس از اُمید لَبْرِیز شُنید.

پولس، خِدْمَتگَارِ مَرْدُمایِ غَیْرِ یَهُود

۱۴ ای بَرارون مه، خود مه دَ بارِه شُمو اِطْمِینان
دَرْم که شُمو پُر از نیکی اَسْتِید و از هر عِلْم
پُر شُدید و مِیتِنید که یگدیگِه خُو ره نَصِیْحَت
کُنید. ۱۵ باو جُودِ ازی، ما غَدْر جُرأت کده دَ
بارِه بعضی مطلب ها دَ عِنوانِ یاداوری دَز
شُمو نِوِشْتِه کُدم، بخاطرِ فِیضی که خُدا دَز
مه بَخْشِیدِه ۱۶ تا خِدْمَتگَارِ مَسِیحِ عِیْسِی بَلَدِه

مردُمایِ غَیرِ یَهُودِ بَشُم و وَظِیفَه پِیشواییِ اِعلانِ
 کَدونِ خوشخبریِ خُدا ره انجامِ بَدِیْم و تا مردُمایِ
 غَیرِ یَهُودِ یِگِ هَدِیَه قَابِلِ قَبُولِ بَشَه که دَ وَسِیْلَه
 رُوحِ اَلْقُدُسِ تَقْدِیسِ شُدَه. ۱۷ پَس دَ وَسِیْلَه
 مَسِیحِ عِیْسَى دَ بِلَه کارایِ خُو که دَ خِدْمَتِ خُدا
 اِنجامِ مِیْدِیْم، اِفْتِخارِ مُونُم. ۱۸ چُونِ ما جُرَاتِ
 نَمُونُم که از کُدَمِ چِیزیِ دِیْگِه توره بُوْگُم بَغِیرِ از
 چِیزیِ که مَسِیحِ از طَرِیْقِ اِزْمَه اِنجامِ دَد تا اُو
 اِطَاعَتِ مردُمایِ غَیرِ یَهُودِ ره دَ دِستِ بیره، دَ
 وَسِیْلَه کُفْتارِ و کِرْدارِ اِزْمَه، ۱۹ دَ وَسِیْلَه قُدْرَتِ
 مُعْجِزَه ها و چِیزایِ عَجِیبِ و دَ وَسِیْلَه قُدْرَتِ
 رُوحِ خُدا، دَ اِندازهِ که از اورشَلِیمِ شُرُوعِ کَدَه
 تا مَنْطِقَه اِلِیرِیْکُومِ خوشخبریِ مَسِیحِ ره بَطُورِ
 کَامِلِ اِعلانِ کُدَم. ۲۰ اِمزیِ خَاطِرِ شُورِ-و-شُوقِ
 دَرْمِ که خوشخبریِ ره دَ جاییِ اِعلانِ کُنُم که
 نَامِ مَسِیحِ هِنوزِ دَ اُونجیِ گِرِفته نَشُدَه، تا دَ بِلَه
 پایِ سَنگِ یِگُو کَسِ دِیْگِه اَبادِ نَکُنُم، ۲۱ بَلْکِه
 اَمُو رَقْمِ که نُوشتَه شُدَه:

”بلده کسای که د باره ازو گفته

نشده، اونا مینگره

و کسای که نشنیده، پی موبره.“

۲۲ امی دلیل بارها مانع آمدون مه د پیش ازشمو
شد.

تصمیم پولس بلده دیدون ایماندارای روم

۲۳ لیکن آلی چون د امزی منطقه ها دیگه
جای بلده خدمت مه نمنده و غدر سال ها ام
استه که د شوق آمدو د پیش ازشمو استم،
۲۴ هر وختیکه سون اسپانیا سفر کدم، د پیش
شمو مییم. ارے، امیدوار استم که د غیت تیر
شدو از منطقه شمو، شمو ره ملاقات کنم و
غیتیکه از دیدون شمو برخوردار شدم، د کومک
ازشمو د سفر خو ادامه بدیم. ۲۵ لیکن فعلاً
سون اورشلیم ری استم تا مقدسین ره د اونجی

خدمت کُنْم. ۲۶ چُون ایماندارای مَقْدُونِیَه و اَحْیَا^a
 دَ خوشی خُو بَلَدَه غَرِیبای که دَ مینکلِ مُقَدَّسِینِ
 اورشَلِیم آستَه یگ کومک رِی کده. ۲۷ اُونَا دَ
 رضای خودگون خُو امی کار ره کد؛ دَ حَقِیقَت،
 اُونَا دَیندارِ یَهُودِیا آستَه، چُون اگه مردُمای غَیرِ
 یَهُود دَ بَرکت های روحانی یَهُودِیا شَرِیک شُدَه،
 بَلَدَه ازوا ام لازم آستَه که قد چیزای مادی خُو
 یَهُودِیا ره خدمت کُنَه. ۲۸ پس وختیکه امی کار
 ره انجام دَدُم و اِطْمِینان پَیدا کَدُم که امی کومک
 دَزوا رَسِیدَه، اوخته از راهِ مَنطِقَه شُمو سُون
 اِسپانیا مورُم؛ ۲۹ و ما مِیدَنُم وختیکه پیش شُمو
 مِییم، ما قد بَرکت های بے اندازَه مَسِیح مِییم.
 ۳۰ اِی بَرارو، ما دَ نامِ عِیسی مَسِیح و دَ
 وَسِیلَه مَحَبَتِ رُوحِ اَلْقُدُس از شُمو خَاهِش مُونُم
 که شُمو دَ پِیشِ خُدا دَ حَقِ ازمه قد ازمه قتی

^a ۱۵:۲۶ مُلکِ یونان یگ وخت دَ دُو مَنطقه تَقْسِیم بُوَد
 دَ نامِ «مَقْدُونِیَه» و «اَحْیَا».

سخت دُعا کُنید. ۳۱ دُعا کُنید که ما از دِسْتِ
 بے ایمانای مَنْطِقَه یهُودیه نجات پَیدا کُنم و
 خِدْمَت مِه دَ اورشَلیم قَابِلِ قَبُولِ مُقَدَّسین بَشَه
 ۳۲ تا دَ خاست-و-ارادِه خُدا قد خوشی دَ پیش
 شُمو بییم و قد شُمویگجای تازه شُنم. ۳۳ خُدای
 که سرچشمِه صُلح-و-سلامتی آستِه، قد پگ
 شُمو بَشَه، آمین.

دُعا و سلامِ پوئسِ بَلدِه ایماندارِ رُوم

۱ خوارِ ایماندارِ مو فِیبی ره که
 ۱۶ خِدْمَتگَارِ جَماعتِ ایماندارا دَ شارِ
 کِنخِریا آستِه دَز شُمو معرفی مُونم ۲ تا او ره
 دَ نامِ مَولا پَنذیرایی کُنید، امو رقم که دَ بَینِ
 مُقَدَّسین مَناسب آستِه. دَ هر چیزِی که او دَز
 شُمو ضُرُورَت دَشْتَه بَشَه قد شی کومک کُنید،
 چرَاکه او دَ غَدْر کسا کومک کده و دَ خود مِه ام.
 ۳ دَ پَرِسکِلا و اکیلا که دَ راهِ خِدْمَت دَ مَسیح
 عیسیٰ همکارای مِه آستِه، سلام بَرَسَنید. ۴ اونا

بخاطرِ جانِ ازمه سر خُو ره دَ خطرِ آندخت. نَه
 تنها مه، بلکه پگِ جماعتِ های ایماندارای غیرِ
 یهُود ازوا تَشکُری مونه. ^۵ امچنان دَ جماعتِ
 ایماندارای که دَ خانِه ازوا جَم موشه سلام
 برسَنید. دَ دوستِ عزیزِ مه اپنیطُس که اوّلین
 ایماندارِ ^a مسیح دَ ولایتِ آسیا ^b آسته سلام
 برسَنید. ^۶ دَ مریم که بلده رُشد شُمو غدرِ سخت
 زحمت کشیده، سلام برسَنید. ^۷ دَ قومای مه
 اندرونیکاس و یونیه که قد ازمه یگجای بندی
 بُود، سلام برسَنید؛ اونا دَ مینکلِ رسُولا مشهُور
 آسته و از مه پیش دَ مسیح ایمان اُورده. ^c
^۸ دَ امپلیاتُس که دَ رفاقتِ مولا دوستِ عزیز
 مه یه، سلام برسَنید. ^۹ دَ اوربانُس که دَ خدمتِ

^a ۱۶:۵ دَ جای «اوّلین ایماندارِ مسیح» دَ زبونِ یونانی
 «شروعِ حاصلِ مسیح» نوشته یه. ^b ۱۶:۵ بلده
 معلومات دَ باره آسیا دَ فهرستِ لغاتِ مُشکلِ رُجوعِ کُنید.
^c ۱۶:۷ دَ جای «از مه پیش دَ مسیح ایمان اُورده» دَ زبونِ
 یونانی «از مه پیش دَ مسیح شد» نوشته یه.

مسیح همکار مو آسته و د استاخیس دوست
 عزیز مه، سلام برسَنید. ۱۰ د آپلیس که د خدمت
 مسیح ثابت شُده، سلام برسَنید. د کسای که
 د خانوار اَرستوبولُس تعلق دَره، سلام برسَنید.
 ۱۱ د قومای مه هیرودیون و د کسای که د خانوار
 نرکیسوس د مولا ایمان دَره سلام برسَنید.
 ۱۲ د تریفینا و تریفوسا که د راهِ خدمت د مولا
 زحمت کشیده، سلام برسَنید. د پرسیسِ عزیز
 که د راهِ خدمت د مولا زحمت کشیده، سلام
 برسَنید. ۱۳ د روفُس که د خدمتِ مولا انتخاب
 شُده و د آبه شی که آبه خاندِه مه آسته، سلام
 برسَنید. ۱۴ د آسینکریٹس، فلیگون، هرِمس،
 پَٹروباس، هرِماس و دیگه برارو که قد ازوا
 آسته، سلام برسَنید. ۱۵ د فیلولوگوس، یولیه،
 نیریاس و خوار شی و د اولیمپاس و پگ
 مُقدَّسین که قد ازوا آسته، سلام برسَنید.
 ۱۶ یگدیگه خوره قد روی ماخی مُقدَّسانه سلام

بُکَید. تمامِ جماعتِ های ایماندارای مسیح ام
دَز شُمُو سلامِ مُوگیه.

هِدایتِ آخِر

۱۷ ای برارو، دَز شُمُو تاکِید مُونُم که فِکَر
خُو ره سُون کَسای بَگیرید که دَ مینکل شُمُو
تفرِقَه میندَزَه و مانعِ راهِ شُمُو مُوشه و برخلافِ
تعلیمی که شُمُو حاصلِ کدِید رفتارِ مُونه؛ ازوا
دُوری کُنید. ۱۸ چُون ای رِقَم نفرا مَولای مو
مسیح ره خِدمتِ نَمونه، بلکه کُوره های خُو ره
خِدمتِ مُونه و قد توره های نَرم و شِیرین دِل
های ساده-دِل ها ره بُرده اونا ره بازی میدیه.
۱۹ ازی که اطاعتِ شُمُو دَ پگ معلومدار شده،
ما دَ باره شُمُو خوشحالِ اَسْتُم. پس ما میخائِم
که شُمُو دَ نیکی کدو دانا بشید و دَ بدی کدو
نادو. ۲۰ خدای صلح-و-سلامتی دَ زودی شیطو
ره دَ تَی پای شُمُو جَو جَو مُونه! فیضِ مَولای
مو عیسیٰ مسیح نصیبِ شُمُو شنه.

۲۱ تیموتائوس همکار مه و لُکیوس و یاسون
 و سوسیپاتروس قومای مه دَز شُمو سلام مُوگیه.
 ۲۲ ما تِریوس که نوشته کُننده امزی خط اَسْتُم،
 دَز شُمو دَ نامِ مَولا سلام میرسنم. ۲۳ غایوس که
 ما و تمامِ جماعتِ ایماندارا مهمون شی اَسْتی،
 دَز شُمو سلام میرسنه. اِرتوس خزانه دارِ شار
 و پرار مو کوارتوس دَز شُمو سلام مُوگه.
 ۲۴ [فَیضِ مَولای مو عیسیٰ مسیحِ نَصیبِ پگ
 شُمو شنه. آمین.]^a

۲۵ آلی حمد-و-ثنا دَ خُدای که قُدرت دَره
 شُمو ره دَ مُطابقِ خوشخبری که دَ باره عیسیٰ
 مسیح موعظه مُونم قُوت بَدیه، دَ مُطابقِ بَرَمَلا
 شُدونِ رازی که از زمانای گاه تاشه نگاه شُدُد،
 ۲۶ لیکن آلی بَرَمَلا شُدِه. اُموراز از طَریقِ نِوِشته
 های انبیا مُطابقِ حُکمِ خُدای اَزلی-و-اَبَدی دَ تمامِ
 مِلَّتِ ها فامنده شُدِه تا اِطاعتِ کده ایمان بیره.

^a ۱۶:۲۴ بعضی نُسخه ها نِوِشته داخلِ قوس ره ندره.

۲۷ دَ خُدایِ یکتا و دانا دَ وَسِیلَهٗ عِیْسَىٰ مَسِیْحِ
تا اَبَدًا اَبادِ بَزْرَگی-و-جِلالِ باد! آمین.